ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 15.9.2021
COM(2021) 574 final

2021/0293 (COD)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέσπιση του προγράμματος πολιτικής 2030 «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία»

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

{SWD(2021) 247 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Στις 9 Μαρτίου 2021 η Επιτροπή εξέδωσε την ανακοίνωση με τίτλο «Ψηφιακή πυξίδα 2030: η ευρωπαϊκή οδός για την ψηφιακή δεκαετία (στο εξής: ανακοίνωση για την Ψηφιακή Πυξίδα)[1]. Η ανακοίνωση παρουσίασε το όραμα, τους στόχους και τις κατευθύνσεις για τον επιτυχή ψηφιακό μετασχηματισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης έως το 2030. Ο μετασχηματισμός αυτός είναι επίσης καίριας σημασίας για την επίτευξη της μετάβασης προς μια κλιματικά ουδέτερη, κυκλική και ανθεκτική οικονομία. Η φιλοδοξία της ΕΕ είναι να κυριαρχήσει ψηφιακά σε έναν ανοικτό και διασυνδεδεμένο κόσμο και να επιδιώξει ψηφιακές πολιτικές που θα δίνουν τη δυνατότητα στους πολίτες και στις επιχειρήσεις να εξασφαλίσουν ένα ανθρωποκεντρικό και βιώσιμο ψηφιακό μέλλον με περισσότερη ευημερία. Αυτό περιλαμβάνει την αντιμετώπιση τρωτών σημείων και εξαρτήσεων, καθώς και την επιτάχυνση επενδύσεων. Η ανακοίνωση ανταποκρίθηκε στην έκκληση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για μια «Ψηφιακή Πυξίδα» και βασίστηκε στην ψηφιακή στρατηγική της Επιτροπής του Φεβρουαρίου 2020[2]. Η ανακοίνωση πρότεινε να συμφωνηθεί ένα σύνολο ψηφιακών αρχών, να δρομολογηθούν ταχέως σημαντικά πολυκρατικά έργα και να εκπονηθεί νομοθετική πρόταση που θα προβλέπει μια ισχυρή διακυβέρνηση μέσω ενός μηχανισμού παρακολούθησης και συνεργασίας με τα κράτη μέλη, ώστε να διασφαλιστεί η πρόοδος —το πρόγραμμα πολιτικής «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία» (στο εξής: πρόγραμμα πολιτικής).

Στα συμπεράσματά του της 25ης Μαρτίου 2021, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τόνισε τη σημασία του ψηφιακού μετασχηματισμού για την ανάκαμψη, την ευημερία, την ασφάλεια και την ανταγωνιστικότητα της Ένωσης, καθώς και για την ευημερία των κοινωνιών μας. Υπογράμμισε την ανάγκη ενίσχυσης της ψηφιακής κυριαρχίας της ΕΕ με αυτοκαθοριζόμενο και ανοικτό τρόπο, με βάση τα ισχυρά σημεία της και τη μείωση των αδυναμιών της, καθώς και μέσω έξυπνων και επιλεκτικών δράσεων, με παράλληλη διατήρηση των ανοικτών αγορών και της παγκόσμιας συνεργασίας. Προσδιόρισε την «Ανακοίνωση για την Ψηφιακή Πυξίδα: η ευρωπαϊκή οδός για την ψηφιακή δεκαετία» ως ένα βήμα προς τη χαρτογράφηση της ψηφιακής ανάπτυξης της ΕΕ για την επόμενη δεκαετία. Κάλεσε σε ταχεία επανεξέταση με σκοπό την εκπόνηση του προβλεπόμενου προγράμματος πολιτικής «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία». Επιπλέον, κάλεσε την Επιτροπή να διευρύνει την εργαλειοθήκη πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον ψηφιακό μετασχηματισμό, τόσο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και σε εθνικό επίπεδο, και να χρησιμοποιήσει όλα τα διαθέσιμα μέσα από τη βιομηχανική πολιτική, την εμπορική πολιτική και την πολιτική ανταγωνισμού, την πολιτική για τις δεξιότητες και την εκπαίδευση, την πολιτική για την έρευνα και την καινοτομία και τα μακροπρόθεσμα χρηματοδοτικά μέσα για τη διευκόλυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού.

---

[1] Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — «Ψηφιακή Πυξίδα 2030: η ευρωπαϊκή οδός για την ψηφιακή δεκαετία», COM(2021) 118 final/2 της 9ης Μαρτίου 2021.

[2] Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Διαμόρφωση του ψηφιακού μέλλοντος της Ευρώπης, COM(2020) 67 final της 19ης Φεβρουαρίου 2020.

Στην ανακοίνωση για την Ψηφιακή Πυξίδα εξαγγέλθηκε επίσης ότι η Επιτροπή θα παρουσιάσει δέσμη ψηφιακών αρχών και δικαιωμάτων σε διοργανική επίσημη δήλωση μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, βάσει πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η πρόταση θα βασιστεί στην πείρα από τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και στις πρόσφατες πρωτοβουλίες των κρατών μελών στον τομέα αυτόν, ιδίως στη «Δήλωση της Λισαβόνας — Ψηφιακή δημοκρατία με σκοπό» που δρομολόγησε η πορτογαλική προεδρία του Συμβουλίου.

Το πρόγραμμα πολιτικής «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία» έχει ως στόχο να διασφαλίσει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα επιτύχει τους γενικούς και ειδικούς στόχους της για έναν ψηφιακό μετασχηματισμό της κοινωνίας και της οικονομίας μας σύμφωνα με τις αξίες της ΕΕ, ενισχύοντας παράλληλα την ηγετική ψηφιακή θέση μας και προωθώντας ανθρωποκεντρικές, βιώσιμες και συμπεριληπτικές ψηφιακές πολιτικές που ενδυναμώνουν τους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Στόχος είναι να επιτευχθεί ο ψηφιακός μετασχηματισμός της ΕΕ σύμφωνα με το όραμα αυτό μέσω της θέσπισης σαφούς, διαρθρωμένης και συνεργατικής διαδικασίας για την επίτευξη του συγκεκριμένου αποτελέσματος.

Για τον σκοπό αυτόν, το πρόγραμμα «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία» καθορίζει τους συγκεκριμένους ψηφιακούς στόχους που αναμένεται να επιτύχει η Ένωση στο σύνολό της έως το τέλος της δεκαετίας, όπως ορίστηκε για πρώτη φορά στην ανακοίνωση για την Ψηφιακή Πυξίδα. Στη συνέχεια καθορίζει μια καινοτόμο μορφή διακυβέρνησης με τα κράτη μέλη, μέσω ενός μηχανισμού ετήσιας συνεργασίας μεταξύ των θεσμικών οργάνων της Ένωσης και των κρατών μελών, ώστε να διασφαλιστεί ότι η Ένωση επιτυγχάνει από κοινού τη φιλοδοξία της. Οι ψηφιακοί στόχοι για το 2030 βασίζονται σε τέσσερα βασικά σημεία: ψηφιακές δεξιότητες, ψηφιακές υποδομές, ψηφιοποίηση των επιχειρήσεων και των δημόσιων υπηρεσιών.

Στον κόσμο του αύριο, οι ψηφιακές δεξιότητες, βασικές και προηγμένες, θα είναι απαραίτητες για την ενίσχυση της συλλογικής μας ανθεκτικότητας ως κοινωνίας: μόνο οι ψηφιακά εξοικειωμένοι και ικανοί πολίτες και ένα ψηφιακό εργατικό δυναμικό με δεξιότητες υψηλής κατάρτισης μπορούν να είναι κύριοι του πεπρωμένου τους, με αυτοπεποίθηση και αποφασιστικότητα ως προς τα μέσα, την αξία και τις επιλογές τους. Μολονότι, βεβαίως, αποσκοπεί στην παροχή βασικών ψηφιακών δεξιοτήτων σε ολόκληρο τον πληθυσμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το σχέδιο δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και το σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση[3], η «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία» προβάλλει τον στόχο το 80 % των ατόμων ηλικίας 16-74 ετών να κατέχει τουλάχιστον βασικές ψηφιακές δεξιότητες έως το 2030. Επιπλέον, η ψηφιακή κατάρτιση και η ψηφιακή εκπαίδευση θα πρέπει να υποστηρίζουν ένα εργατικό δυναμικό τα μέλη του οποίου μπορούν να αποκτούν εξειδικευμένες ψηφιακές δεξιότητες ώστε να βρουν ποιοτικές θέσεις εργασίας και σταδιοδρομίες με επαρκείς ανταμοιβές. Επιπλέον, η αντιμετώπιση της σημαντικής έλλειψης δεξιοτήτων κυβερνοασφάλειας στο εργατικό δυναμικό της ΕΕ θα είναι ουσιαστικής σημασίας ως σημαντική συνιστώσα της προστασίας της ΕΕ από τις απειλές στον κυβερνοχώρο. Ως εκ τούτου, πέραν του στόχου για τις βασικές ψηφιακές δεξιότητες που καθορίζεται στο σχέδιο δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, η ΕΕ έχει τον στόχο να υπάρχουν 20 εκατομμύρια ειδικοί στις τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών που απασχολούνται στην ΕΕ, με σύγκλιση μεταξύ γυναικών και ανδρών.

[3] Σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση 2021-2027: επαναπροσδιορίζοντας την εκπαίδευση και την κατάρτιση για την ψηφιακή εποχή COM(2020) 624 final.

Εάν οι δεξιότητες αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση, βασικός καταλύτης για την αξιοποίηση των οφελών της ψηφιοποίησης, για περαιτέρω τεχνολογικές εξελίξεις και για την ψηφιακή ηγετική θέση της Ευρώπης είναι η βιώσιμη ψηφιακή υποδομή για τη συνδεσιμότητα, τη μικροηλεκτρονική και την ικανότητα επεξεργασίας μεγάλων όγκων δεδομένων. Η άριστη και ασφαλής συνδεσιμότητα για όλους και όλες παντού στην Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών και απομακρυσμένων περιοχών[4], θα δώσει τη δυνατότητα σε όλους τους Ευρωπαίους πολίτες και τις επιχειρήσεις να αξιοποιήσουν πλήρως τις ευκαιρίες της ψηφιακής δεκαετίας. Οι κοινωνικές ανάγκες για εύρος ζώνης τηλεφόρτωσης και μεταφόρτωσης αυξάνονται συνεχώς. Έως το 2030 δίκτυα με ταχύτητες gigabit θα πρέπει να είναι διαθέσιμα με προσβάσιμους όρους για όλους όσοι χρειάζονται ή επιθυμούν τέτοια χωρητικότητα και με όλες τις κατοικημένες περιοχές να καλύπτονται από 5G. Κατά τον ίδιο τρόπο, οι μικροεπεξεργαστές βρίσκονται στην αρχή των περισσοτέρων από τις βασικές, στρατηγικές αλυσίδες αξίας, όπως τα συνδεδεμένα αυτοκίνητα, τα τηλέφωνα, το διαδίκτυο των πραγμάτων, οι υπολογιστές υψηλών επιδόσεων, οι υπολογιστές παρυφών και η τεχνητή νοημοσύνη. Ως εκ τούτου, η παραγωγή προηγμένων και βιώσιμων ημιαγωγών στην Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένων των επεξεργαστών, θα πρέπει έως το 2030 να αποτελεί τουλάχιστον το 20 % της παγκόσμιας παραγωγής σε αξία (κάτι το οποίο συνεπάγεται παραγωγικές δυνατότητες κόμβων κάτω από 5 nm με στόχο τα 2 nm και 10 φορές περισσότερη ενεργειακή απόδοση απ' ό,τι σήμερα). Επιπλέον, 10 000 κλιματικά ουδέτεροι υψηλής ασφάλειας κόμβοι παρυφών[5] θα πρέπει να αναπτυχθούν στην ΕΕ έως το 2030 κατά τρόπο που θα εγγυάται πρόσβαση σε υπηρεσίες δεδομένων με χαμηλή λανθάνουσα καθυστέρηση, όπου και αν βρίσκονται οι επιχειρήσεις.

Πέραν των υποβοηθητικών παραγόντων, όλη η προαναφερθείσα τεχνολογία θα βρίσκεται στον πυρήνα νέων προϊόντων, νέων διαδικασιών κατασκευής και νέων επιχειρηματικών μοντέλων που θα βασίζονται στη δίκαιη ανταλλαγή δεδομένων[6] στην οικονομία δεδομένων. Σε αυτό το πλαίσιο, καμία επιχείρηση δεν μπορεί να μείνει στο περιθώριο. Ο μετασχηματισμός των επιχειρήσεων θα εξαρτηθεί από την ικανότητά τους να υιοθετήσουν τις νέες ψηφιακές τεχνολογίες γρήγορα και κατά τρόπο οριζόντιο, μεταξύ άλλων σε βιομηχανικά οικοσυστήματα και οικοσυστήματα υπηρεσιών που σήμερα υστερούν. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τις μικρές επιχειρήσεις που αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της ευρωπαϊκής οικονομίας. Για τον λόγο αυτόν, έως το 2030 τουλάχιστον το 75 % των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων θα πρέπει να έχουν υιοθετήσει υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους, μαζικά δεδομένα και τεχνητή νοημοσύνη· και περισσότερο από το 90 % των ευρωπαϊκών ΜΜΕ θα πρέπει να έχουν κατακτήσει τουλάχιστον ένα βασικό επίπεδο ψηφιακής έντασης. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην πρωτοποριακή και ανατρεπτική καινοτομία με στόχο τον διπλασιασμό του αριθμού των εταιρειών-μονόκερων στην Ευρώπη έως το 2030, μέσω της αύξησης της δεξαμενής αναπτυσσόμενων επιχειρήσεων της ΕΕ και της βελτίωσης της πρόσβασής τους σε χρηματοδότηση.

---

4 Ένα μακρόπνοο όραμα για τις αγροτικές περιοχές της ΕΕ. COM(2021) 345 final.

5 «Κόμβοι παρυφών» είναι υπολογιστές που είναι συνδεδεμένοι με το δίκτυο και βρίσκονται κοντά (ή μέσα) στο φυσικό τελικό σημείο όπου παράγονται τα δεδομένα. Οι κόμβοι παρυφών προσφέρουν δυνατότητες κατανεμημένης επεξεργασίας και αποθήκευσης δεδομένων με χαμηλή λανθάνουσα καθυστέρηση, χωρίς να χρειάζεται να διαβιβάζουν δεδομένα σε απομακρυσμένο κέντρο δεδομένων ή υποδομή υπολογιστικού νέφους.

6 Οι αρχές FAIR για τα δεδομένα ορίζουν ότι τα εν λόγω δεδομένα θα πρέπει, καταρχήν, να είναι ευρέσιμα, προσβάσιμα, διαλειτουργικά και επαναχρησιμοποιήσιμα. https://www.force11.org/group/fairgroup/fairprinciples.

Τέλος, η δημοκρατική ζωή και οι επιγραμμικές δημόσιες υπηρεσίες πρέπει έως το 2030 να είναι πλήρως προσβάσιμες για όλους και όλοι πρέπει να επωφελούνται από ένα ψηφιακό περιβάλλον που θα είναι το καλύτερο στην κατηγορία του και θα παρέχει εύχρηστες, αποδοτικές και εξατομικευμένες υπηρεσίες και εργαλεία με υψηλά πρότυπα ασφάλειας και ιδιωτικότητας. Η κυβέρνηση ως πλατφόρμα είναι ο νέος τρόπος οικοδόμησης των ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών[7]. Φιλοδοξία είναι ότι έως το 2030 όλη η διαδικτυακή παροχή βασικών δημόσιων υπηρεσιών θα είναι διαθέσιμη για τους Ευρωπαίους πολίτες και τις επιχειρήσεις, ότι όλοι οι Ευρωπαίοι πολίτες θα έχουν πρόσβαση στα ιατρικά τους μητρώα (ηλεκτρονικά αρχεία) και ότι το 80 % των πολιτών θα χρησιμοποιεί μια λύση ψηφιακής ταυτότητας[8].

Η επίτευξη αυτών των στόχων απαιτεί κοινή προσπάθεια από όλα τα κράτη μέλη και με κοινές επενδύσεις όπου απαιτείται σε επίπεδο Ένωσης. Αυτό θα συμβεί μόνο με αρμονικό, συμπεριληπτικό και βιώσιμο τρόπο, μέσω μιας σκόπιμα συντονισμένης σύγκλισης σε επίπεδο Ένωσης. Αυτός είναι ο στόχος του καινοτόμου συστήματος διακυβέρνησης που θεσπίστηκε με το πρόγραμμα πολιτικής «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία».

Περιλαμβάνει την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την ψηφιακή πρόοδο, η οποία θα παρουσιάζεται σε ετήσια έκθεση για την «κατάσταση της ψηφιακής δεκαετίας», η οποία υποβάλλεται στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Με την ευκαιρία αυτή, η Επιτροπή θα κοινοποιήσει τη στρατηγική της αξιολόγηση όσον αφορά τον ψηφιακό μετασχηματισμό της ΕΕ στο Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο και θα παράσχει συνιστώμενες δράσεις και μέτρα στα κράτη μέλη ή θα συζητήσει τις κοινές δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει η Επιτροπή και τα κράτη μέλη.

Για την επίτευξη του ευρωπαϊκού οράματος για την ψηφιακή δεκαετία, απαιτούνται ψηφιακές ικανότητες στους τέσσερις τομείς της Ψηφιακής Πυξίδας, οι οποίες μπορούν να παρασχεθούν μόνον εάν τα κράτη μέλη και η ΕΕ συγκεντρώσουν τους πόρους. Οι επενδύσεις σε πολυκρατικά έργα που διαθέτουν την αναγκαία κλίμακα και η κρίσιμη μάζα είναι απαραίτητες ώστε να μπορέσει η βιομηχανία να βρίσκεται στην αιχμή της καινοτομίας και να είναι ανταγωνιστική σε παγκόσμιο επίπεδο, καθώς και να ενισχυθεί η ψηφιακή κυριαρχία της Ένωσης. Ωστόσο, η πρόκληση είναι να διευκολυνθεί ο συντονισμός και να προβλεφθούν αποτελεσματικές και ταχείες διαδικασίες, μεταξύ άλλων «μέσω κατάλληλων μέσων για τη στήριξη πολυκρατικών έργων», όπως ζήτησε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, ώστε να δημιουργηθούν κίνητρα για τα κράτη μέλη προκειμένου να ενώσουν τις δυνάμεις τους. Μολονότι υπάρχουν διάφορα μέσα, υπάρχει κενό στην εργαλειοθήκη της Επιτροπής για τον συνδυασμό χρηματοδότησης από τα κράτη μέλη, τον προϋπολογισμό της ΕΕ και ιδιωτικές επενδύσεις για λόγους ανάπτυξης και λειτουργίας υποδομών και υπηρεσιών κοινού ενδιαφέροντος, εκτός της περιοχής έρευνας.

Για τον σκοπό αυτόν, το πρόγραμμα πολιτικής «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία» αποσκοπεί στη στήριξη και στον συντονισμό της ανάπτυξης και της λειτουργίας πολυκρατικών έργων. Προβλέπει μια νομική δομή που παρέχει δυνατότητα για ταχεία και ευέλικτη οργάνωση και υλοποίηση έργων τα οποία συγχρηματοδοτούνται από διάφορα κράτη μέλη, την Επιτροπή, τον όμιλο ΕΤΕπ, δημόσιους και ιδιωτικούς επενδυτές και άλλους ιδιωτικούς φορείς, ιδίως για την ανάπτυξη ψηφιακών υποδομών και/ή υπηρεσιών μεγάλης

[7] Βλ. επίσης τη διακήρυξη του Βερολίνου του 2020 για την ψηφιακή κοινωνία και την ψηφιακή διακυβέρνηση με βάση την αξία.

[8] Η επικείμενη πρόταση για τον ευρωπαϊκό χώρο δεδομένων υγείας θα συμβάλει στην επίτευξη αυτού του στόχου.

κλίμακας σε διάφορες χώρες, ενώ διασφαλίζει παράλληλα ότι παραμένουν ανοικτά σε όλα τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη και μέρη.

Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής

Το παρόν πρόγραμμα πολιτικής «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία» συμπληρώνει, εκπληρώνει και υλοποιεί το όραμα, τους στόχους και τις δράσεις που προβλέπονται στην ανακοίνωση για την Ψηφιακή Πυξίδα και αποσκοπεί στην εδραίωση και στη διασφάλιση της αποτελεσματικής υλοποίησης των δράσεων που ορίζονται στη στρατηγική του 2019 για τη διαμόρφωση του ψηφιακού μέλλοντος της Ευρώπης[9]. Η παρούσα πρόταση είναι επίσης συνεπής με την ανακοίνωση της Επιτροπής για την επικαιροποίηση της νέας βιομηχανικής στρατηγικής του 2020[10], η οποία προσδιορίζει τομείς στρατηγικών εξαρτήσεων που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε τρωτά σημεία, όπως ελλείψεις εφοδιασμού ή κίνδυνοι για την κυβερνοασφάλεια. Η παρούσα πρόταση είναι επίσης συνεπής με τους στόχους του παρατηρητηρίου για τις κρίσιμες τεχνολογίες, το οποίο έχει ως στόχο να συμβάλει στον εντοπισμό των σημερινών και πιθανών μελλοντικών ψηφιακών στρατηγικών εξαρτήσεων της Ένωσης και να συνεισφέρει στην ενίσχυση της ψηφιακής κυριαρχίας της.

Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης

Η παρούσα απόφαση βασίζεται επίσης σε υφιστάμενες προτάσεις πολιτικής (π.χ. πράξη για τη διακυβέρνηση δεδομένων[11], πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες[12], πράξη για τις ψηφιακές αγορές[13] και στις προτάσεις στο πλαίσιο της στρατηγικής κυβερνοασφάλειας[14]), καθώς και στα δημοσιονομικά μέσα της Ένωσης (π.χ. προγράμματα συνοχής, μέσο τεχνικής υποστήριξης, πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη»[15], πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»[16] και InvestEU[17]), καθώς και στη διάθεση τουλάχιστον του 20 % του μηχανισμού ανάκαμψης και

---

9 Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Διαμόρφωση του ψηφιακού μέλλοντος της Ευρώπης, COM(2020) 67 final της 19ης Φεβρουαρίου 2020.

10 Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, «Επικαιροποίηση της νέας βιομηχανικής στρατηγικής του 2020: προς μια ισχυρότερη ενιαία αγορά για την ανάκαμψη της Ευρώπης», COM(2021) 350 final.

11 Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση δεδομένων (Πράξη για τη διακυβέρνηση δεδομένων), COM(2020) 767 final.

12 Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών (πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες) και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/31/ΕΚ, COM(2020) 825 final.

13 Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με διεκδικήσιμες και δίκαιες αγορές στον ψηφιακό τομέα (πράξη για τις ψηφιακές αγορές), COM(2020) 842 final.

14 Κοινή ανακοίνωση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο: Η στρατηγική κυβερνοασφάλειας της ΕΕ για την ψηφιακή δεκαετία, JOIN(2020) 18 final.

15 Κανονισμός (ΕΕ) 2021/694 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη και την κατάργηση της απόφασης (ΕΕ) 2015/2240 (ΕΕ L 166 της 11.5.2021, σ. 1).

16 Κανονισμός (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη», τον καθορισμό των κανόνων συμμετοχής και διάδοσής του, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 1).

17 Κανονισμός (ΕΕ) 2021/523 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Μαρτίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος InvestEU και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1017 (ΕΕ L 107 της 26.3.2021, σ. 30).

ανθεκτικότητας[18] στην ψηφιακή μετάβαση. Η παρούσα πρόταση είναι επίσης συνεπής με τη στρατηγική της ΕΕ για την Ένωση Ασφάλειας[19], το θεματολόγιο δεξιοτήτων της ΕΕ, το σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση[20] και βασίζεται στην έκθεση στρατηγικών προβλέψεων 2021[21], η οποία στηρίζει την παγκόσμια ηγετική θέση της ΕΕ στην πορεία προς το 2050.

Η παρούσα πρόταση είναι επίσης συνεπής με τις πρωτοβουλίες που παρουσίασε η Επιτροπή στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων της Πράσινης Συμφωνίας[22].

Μολονότι το πρόγραμμα πολιτικής «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία» αφορά μόνο τα κράτη μέλη της ΕΕ, η συνεργασία με τρίτες χώρες θα συνεχιστεί παράλληλα, όπως ορίζεται και στην ανακοίνωση για την Ψηφιακή Πυξίδα. Ειδικότερα, η συνεργασία με τους εταίρους της γειτονίας και της διεύρυνσης της ΕΕ θα εξετάσει επίσης τις σχετικές πτυχές του προγράμματος πολιτικής «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία» και θα το αξιοποιήσει, προετοιμάζοντας το έδαφος για την πλήρη ολοκλήρωση, κατά περίπτωση.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

Νομική βάση

Νομική βάση της παρούσας πρότασης αποτελεί το άρθρο 173 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Το άρθρο 173 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ προβλέπει ότι το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, δύνανται να θεσπίζουν συγκεκριμένα μέτρα υποστήριξης των δράσεων που αναλαμβάνονται στα κράτη μέλη προκειμένου να διασφαλιστεί η ύπαρξη των αναγκαίων συνθηκών για την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας της Ένωσης. Αυτή η νομική βάση είναι κατάλληλη δεδομένου ότι η παρούσα απόφαση αποσκοπεί στην επιτάχυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού της βιομηχανίας της ΕΕ, στην ενίσχυση της ψηφιακής κυριαρχίας, στην τόνωση των βιομηχανικών ικανοτήτων, στη διευκόλυνση της ανάπτυξης καινοτόμων νεοφυών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) και στην ενθάρρυνση νέων επενδύσεων στην καινοτομία, στην έρευνα και στην τεχνολογική ανάπτυξη.

Στο πλαίσιο αυτό, είναι ιδιαίτερα σημαντικό ο κανονισμός για τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας να προβλέπει μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις σε ψηφιακές τεχνολογίες, υποδομές, δεξιότητες και διαδικασίες, ώστε να βελτιωθεί η παγκόσμια ανταγωνιστικότητα της Ένωσης και να καταστεί πιο ανθεκτική, πιο καινοτόμος και λιγότερο εξαρτημένη μέσω της διαφοροποίησης των βασικών αλυσίδων εφοδιασμού. Ειδικότερα, οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις θα πρέπει να προωθούν την ψηφιοποίηση των υπηρεσιών και την ανάπτυξη ψηφιακών υποδομών και υποδομών δεδομένων, συνεργατικών σχηματισμών και κόμβων ψηφιακής καινοτομίας, καθώς και ανοικτών ψηφιακών λύσεων. Η ψηφιακή μετάβαση θα

---

[18] Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17).

[19] Ανακοίνωση σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για την Ένωση Ασφάλειας. COM(2020) 605 final.

[20] Σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση 2021-2027. COM(2020) 624 final.

[21] COM(2021) 750 final της 8ης Σεπτεμβρίου 2021 — «Έκθεση στρατηγικών προβλέψεων 2021 — Ικανότητα και ελευθερία δράσης της ΕΕ».

[22] https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_el.

πρέπει επίσης να παρέχει κίνητρα για την ψηφιοποίηση των ΜΜΕ. Οι επενδύσεις σε ψηφιακές τεχνολογίες θα πρέπει να σέβονται την αρχή της διαλειτουργικότητας, της ενεργειακής απόδοσης και να συμμορφώνονται με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, να επιτρέπουν τη συμμετοχή ΜΜΕ και νεοφυών επιχειρήσεων και να προωθούν τη χρήση λύσεων ανοικτού κώδικα.

Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)

Η πρωτοβουλία εμπίπτει σε τομέα συντρέχουσας αρμοδιότητας στον οποίο θα πρέπει να αντιμετωπιστούν τα σχετικά διασυνοριακά και διακρατικά προβλήματα.

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός αφορά όλους τους τομείς πολιτικής και απαιτεί κοινή δράση από διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη, καθώς και τη συμμετοχή των κρατών μελών, μεταξύ άλλων σε διασυνοριακό επίπεδο. Οι προκλήσεις όσον αφορά την επίτευξη των γενικών και ειδικών στόχων θα απαιτήσουν ταχεία και συντονισμένη αντίδραση σε επίπεδο ΕΕ. Η υιοθέτηση κοινών αρχών και στόχων, η συγκέντρωση πόρων, η δημιουργία ικανοτήτων και η ευρεία ανάπτυξη σε ολόκληρη την Ένωση μπορούν να ενισχύσουν το σύνολο της οικονομίας της ΕΕ και να δώσουν τη δυνατότητα στην Ένωση να είναι ανταγωνιστική σε παγκόσμιο επίπεδο και να διαμορφώσει έναν παγκόσμιο ψηφιακό μετασχηματισμό που θα εδράζεται στις ευρωπαϊκές θεμελιώδεις αξίες και δικαιώματα. Η μη πραγματοποίηση επενδύσεων και η μη ανάπτυξη τεχνολογιών και ψηφιακών δεξιοτήτων των πολιτών ώστε να τους δοθεί η δυνατότητα να επωφεληθούν πλήρως από τις ψηφιακές τεχνολογίες θα μπορούσαν να περιορίσουν την ικανότητα της ΕΕ να αντιμετωπίσει τις πιεστικές προκλήσεις για το κλίμα και άλλες προκλήσεις βιωσιμότητας.

Η ανάληψη δράσης σε επίπεδο ΕΕ είναι σαφώς το καλύτερο μέσο ώστε να δοθεί ώθηση στους ευρωπαϊκούς φορείς για την επίτευξη κοινών οραμάτων, γενικών και ειδικών στόχων και την υιοθέτηση κοινών τεχνολογικών χαρτών πορείας που θα αποτελέσουν τη βάση για παγκόσμια πρότυπα και κανόνες. Αυτό έχει καίρια σημασία για τη δημιουργία οικονομιών κλίμακας και φάσματος, καθώς και τη δημιουργία της κρίσιμης μάζας που απαιτείται για πρωτοποριακές ικανότητες, ώστε να περιοριστούν (αν όχι να αποφευχθεί) ο κατακερματισμός των προσπαθειών στην ΕΕ και οι κατώτερες του επιθυμητού εθνικές λύσεις.

Αναμένεται ότι αυτή η καινοτόμος μορφή διακυβέρνησης, μέσω του πλαισίου υποβολής εκθέσεων και ενός λειτουργικού μηχανισμού παρακολούθησης και συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής, θα αποφέρει ευρύτερα οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά οφέλη για τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη. Ο ισχυρός μηχανισμός παρακολούθησης και συνεργασίας θα διασφαλίσει ότι η ΕΕ και τα κράτη μέλη της θα επιτύχουν συλλογικά τους στόχους της ψηφιακής δεκαετίας και θα βρουν συντονισμένες και αποτελεσματικές λύσεις για τις κοινές προκλήσεις με οικονομικά προσιτό τρόπο. Η ευρεία δραστηριότητα υποβολής εκθέσεων θα διασφαλίσει τη διαφάνεια για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Αυτό είναι επιτακτικό λόγω των σημαντικών επενδυτικών αναγκών του ψηφιακού μετασχηματισμού κατά την επόμενη δεκαετία.

Αναλογικότητα

Η παρούσα πρόταση βασίζεται σε υφιστάμενες πρωτοβουλίες πολιτικής και νομικά πλαίσια και είναι αναλογική για την επίτευξη των γενικών και ειδικών στόχων της. Πρώτον, το παρόν πρόγραμμα πολιτικής συμπληρώνει την ανακοίνωση για την Ψηφιακή Πυξίδα στην οποία εξαγγέλθηκε η εκπόνησή του και εγκρίνεται πλήρως από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

Επιπλέον, δεν υπερβαίνει τα απαιτούμενα για την επίτευξη των γενικών και ειδικών στόχων της, δεδομένου ότι θεσπίζει έναν καινοτόμο μηχανισμό διαρθρωμένης και διαφανούς συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής, ο οποίος αναμένεται να οδηγήσει

σε συμφωνημένες πολιτικές, μέτρα και δράσεις που θα τεθούν σε εφαρμογή σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο. Επιπλέον, η παρούσα πρόταση προβλέπει ότι η Επιτροπή μπορεί να συστήσει στα κράτη μέλη πολιτικές, μέτρα και δράσεις που πρέπει να αναληφθούν σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο, ιδίως στα κράτη μέλη στα οποία η πρόοδος προς την επίτευξη των καθορισμένων γενικών και ειδικών στόχων είναι ανεπαρκής ή έχουν εντοπιστεί κενά με βάση την έκθεση για την κατάσταση της ψηφιακής δεκαετίας και την επακόλουθη διαδικασία συνεργασίας. Όταν ένα κράτος μέλος δεν υιοθετεί προσαρμογές του οικείου εθνικού στρατηγικού χάρτη πορείας για την ψηφιακή δεκαετία λαμβάνοντας υπόψη τις πολιτικές, τα μέτρα και τις δράσεις που έχει συστήσει η Επιτροπή ή όταν οι λόγοι για τους οποίους δεν το έπραξε κρίνονται ανεπαρκείς, η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει σύσταση, η οποία θα περιλαμβάνει ειδική ανάλυση του τρόπου με τον οποίο η συγκεκριμένη παράλειψη θα μπορούσε να επηρεάσει την επίτευξη των γενικών στόχων και των ψηφιακών στόχων σε επίπεδο Ένωσης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν ιδιαιτέρως υπόψη τις εν λόγω συστάσεις και, όταν αποφασίζουν να μην ανταποκριθούν σε σύσταση ή σημαντικό μέρος αυτής, θα πρέπει να αναφέρουν τους λόγους και να τους δημοσιοποιούν.

Επιλογή της νομικής πράξης

Η ανακοίνωση για την Ψηφιακή Πυξίδα περιλαμβάνει αναφορά σε μια Ψηφιακή Πυξίδα υπό μορφή προγράμματος ψηφιακής πολιτικής που θα εγκριθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μέσω της «συνήθους νομοθετικής διαδικασίας».

Δεδομένου ότι το πρόγραμμα πολιτικής «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία» απευθύνεται κυρίως στα κράτη μέλη και θεσπίζει μηχανισμό συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών, η καταλληλότερη νομική πράξη είναι η απόφαση. Η απόφαση θα καταστήσει δεσμευτικό τον μηχανισμό παρακολούθησης και συνεργασίας στον οποίο συμμετέχουν η Επιτροπή και τα κράτη μέλη με σκοπό να στηρίξουν και να επιτύχουν τους ενδεικτικούς στόχους της ΕΕ που ορίζονται στην απόφαση. Η απόφαση παράγει άμεσα αποτελέσματα στους αποδέκτες της.

Ως εκ τούτου, προτείνεται η έγκριση του προγράμματος πολιτικής «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία» υπό μορφή απόφασης βάσει του άρθρου 288 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ. Η εν λόγω απόφαση είναι δεσμευτική ως προς όλα τα μέρη της και ορίζει τους αποδέκτες της και είναι δεσμευτική μόνο για αυτούς.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Η Επιτροπή ενθάρρυνε τα ενδιαφερόμενα μέρη και τους πολίτες να παράσχουν πληροφορίες σχετικά με τον σκοπό και το πεδίο εφαρμογής του προγράμματος πολιτικής και τα συγκεκριμένα μέτρα στο πλαίσιο του προγράμματος και έλαβε υπόψη τις παρατηρήσεις που ελήφθησαν. Η Επιτροπή δημοσίευσε χάρτη πορείας[23] για περίοδο υποβολής παρατηρήσεων

[23] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13089-%CE%A0%CF%81%CE%BF%CE%B3%CF%81%CE%B1%CE%BC%CE%BC%CE%B1-%CF%80%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%B7%CF%82-%CE%A0%CF%81%CE%BF%CF%83%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CF%84%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CF%83%CE%BC%CE%BF%CF%82-

τεσσάρων εβδομάδων (από τις 24 Ιουνίου έως τις 22 Ιουλίου 2021). Επιπλέον, η Επιτροπή ξεκίνησε στοχευμένη δημόσια διαβούλευση έξι εβδομάδων[24] (από τις 22 Ιουνίου έως τις 3 Αυγούστου 2021), ώστε να δώσει τη δυνατότητα σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να παράσχουν πληροφορίες και να μετρήσει και να δημιουργήσει πολυμερή στήριξη για την ανάπτυξη του προγράμματος πολιτικής. Δημιουργήθηκε επίσης χώρος στην πλατφόρμα Futurium[25] για αλληλεπίδραση με τα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με συγκεκριμένα ζητήματα. Για να διασφαλιστεί η ευρύτερη δυνατή συμμετοχή όλων των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων εκπροσώπων της βιομηχανίας, της κοινωνίας, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των κρατών μελών, η Επιτροπή διοργάνωσε επίσης εκδήλωση υψηλού επιπέδου (Ψηφιακή Συνέλευση στις 1 Ιουνίου), συμμετείχε σε διοργανικές συζητήσεις με τους συννομοθέτες (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Συμβούλιο) και διεξήγαγε διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη που συμμετείχαν στη διαβούλευση υποστήριξαν γενικά την πρωτοβουλία της Επιτροπής και την πρόθεσή της να υλοποιήσει την ψηφιακή φιλοδοξία της ΕΕ με έναν συγκεκριμένο μηχανισμό παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων. Υποστηρίζουν το επόμενο βήμα στο οποίο προβαίνει η Επιτροπή με τη δημιουργία ειδικού μηχανισμού παρακολούθησης και συνεργασίας με σκοπό την οργάνωση της συνεργασίας μεταξύ των θεσμικών οργάνων της Ένωσης και των κρατών μελών. Οι υφιστάμενες δομές, η παρακολούθηση, η υποβολή εκθέσεων θα πρέπει να ευθυγραμμιστούν και να ενισχυθούν σε επίπεδο ΕΕ και, ως εκ τούτου, μια διαρθρωμένη συνεργασία, καθώς και η παρακολούθηση της προόδου και η υποβολή εκθέσεων σε επίπεδο Ένωσης, θα προσέθεταν σημαντική αξία σε ένα κοινό όραμα για μια Ευρώπη έτοιμη για την ψηφιακή εποχή.

Πολλοί από όσους απάντησαν επισήμαναν ότι η επιτυχία του ψηφιακού μετασχηματισμού συνδέεται στενά με τις τεχνολογίες που προσδιορίζονται στην ψηφιακή πυξίδα. Τα επιλεγέντα βασικά σημεία είναι συναφή, ισορροπημένα και επαρκώς συγκεκριμένα. Θεωρούν ότι το επερχόμενο πρόγραμμα πολιτικής θα καθιερώσει έναν νέο μηχανισμό παρακολούθησης και συνεργασίας με σκοπό τη στενή συνεργασία και τον αποτελεσματικό συντονισμό μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών. Αυτή η στρατηγική προσέγγιση είναι απαραίτητη για τη δημιουργία κατάλληλων δεσμών μεταξύ των κρατών μελών σε πολιτικό επίπεδο και σε επίπεδο εμπειρογνωμόνων για την επιτυχή υλοποίηση πολυεθνικών έργων. Εκτός από τους στόχους, οι απαντήσαντες θεωρούν ότι τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να καταβάλλουν περισσότερες προσπάθειες για την ενθάρρυνση και τον συντονισμό των επενδύσεων σε επίπεδο ΕΕ με άξονα ορισμένες προτεραιότητες που απορρέουν από το ευρύτερο ψηφιακό θεματολόγιο της ΕΕ. Για να διασφαλιστεί ο πλήρης και επιτυχής ψηφιακός μετασχηματισμός σε ολόκληρη την ΕΕ και προς όφελος των Ευρωπαίων πολιτών, των επιχειρήσεων και της δημόσιας διοίκησης, απαιτείται ένα ολοκληρωμένο και προσαρμοσμένο κανονιστικό πλαίσιο. Θα προσφέρει την απαιτούμενη προβολή και ασφάλεια στους ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς για την υλοποίηση των μέσων για την επίτευξη των κοινών ψηφιακών στόχων της ΕΕ για το 2030. Πολλοί από όσους απάντησαν θεωρούν την υποστήριξη και την προώθηση της συνεργασίας και της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών

%CF%88%CE%B7%CF%86%CE%B9%CE%B1%CE%BA%CE%B7%CF%82-%CE%B4%CE%B5%CE%BA%CE%B1%CE%B5%CF%84%CE%B9%CE%B1%CF%82_el.

24 https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/consultations/consultation-and-discussion-forum-eus-2030-digital-decade-vision.

25 https://futurium.ec.europa.eu/en/digital-compass?language=el.

μεταξύ των κρατών μελών ως δράση προτεραιότητας για την επιτάχυνση της προόδου προς την επίτευξη των στόχων της ψηφιακής δεκαετίας.

Ορισμένοι απαντήσαντες υπογράμμισαν επίσης ότι θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στη συμβολή σε ανώτερους κοινωνικούς στόχους, λαμβανομένης μέριμνας ώστε να αξιολογείται τακτικά ο αντίκτυπος του ψηφιακού μετασχηματισμού στους κοινωνικούς στόχους, καθώς η ποιότητα και η κατεύθυνση της ψηφιακής ανάπτυξης είναι επίσης σημαντικές, και ότι η συμβολή αυτή πρέπει να διασφαλίζεται μέσω στρατηγικών προτεραιοτήτων και αρχών που θα χρησιμοποιούνται παράλληλα με ποσοτικούς δείκτες. Πολλοί υπογράμμισαν ότι είναι σημαντικό να ληφθούν υπόψη και να βελτιωθεί η αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της ψηφιοποίησης στον ψηφιακό μετασχηματισμό, ώστε να μειωθούν οι επιπτώσεις αυτές και ταυτόχρονα να υποστηριχθεί η πράσινη μετάβαση από τις ψηφιακές τεχνολογίες.

Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας

Η Επιτροπή βασίστηκε σε ένα έγκυρο και ευρύ σύνολο αποδεικτικών στοιχείων για την υποστήριξη της προσέγγισης που προτείνεται στην ανακοίνωση για την Ψηφιακή Πυξίδα και συγκεκριμενοποιήθηκε μέσω του παρόντος προγράμματος πολιτικής «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία».

Όσον αφορά τους στόχους και τους δείκτες, το πρόγραμμα πολιτικής βασίζεται κυρίως σε έναν αναβαθμισμένο δείκτη ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας (DESI), ο οποίος είναι ένας σύνθετος δείκτης που παρακολουθεί τις ψηφιακές επιδόσεις της Ευρώπης και παρακολουθεί την εξέλιξη των κρατών μελών της ΕΕ στον τομέα της ψηφιακής ανταγωνιστικότητας, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης των εθνικών ψηφιακών πολιτικών. Οι βασικές μελέτες που συλλέγουν δεδομένα για τον DESI σχετικά με την ευρυζωνική κάλυψη και τις τιμές, τη συγκριτική αξιολόγηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και την έρευνα για τις επιχειρήσεις συμβάλλουν επίσης στη διαδικασία συλλογής των σχετικών δεδομένων. Οι ψηφιακοί πίνακες ανθεκτικότητας[26] παρέχουν μια ολιστική προοπτική των ψηφιακών ευπαθειών και ικανοτήτων της ΕΕ, που συνδέονται επίσης με άλλες διαστάσεις της ανθεκτικότητας (πράσινη, κοινωνική και οικονομική και γεωπολιτική).

Σε συνδυασμό με πολλές άλλες μελέτες που αναφέρονται στην ανακοίνωση, μια μελέτη που δημοσίευσε η McKinsey τον Σεπτέμβριο του 2020[27] παρουσιάζει μια επίκαιρη και εις βάθος ανάλυση των μελλοντικών προκλήσεων για την ΕΕ όσον αφορά τον ψηφιακό μετασχηματισμό της και των δράσεων που απαιτούνται για την καλύτερη δυνατή αξιοποίησή του.

Εκτίμηση επιπτώσεων

Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της εργαλειοθήκης για τη βελτίωση της νομοθεσίας, η Επιτροπή δεν θεώρησε αναγκαία τη διενέργεια εκτίμησης των επιπτώσεων και αντ' αυτής παρείχε έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για να συνοδεύσει την πρόταση της απόφασης. Η Ψηφιακή Πυξίδα 2030: η ευρωπαϊκή οδός για την ανακοίνωση για την Ψηφιακή Πυξίδα, η οποία είχε εγκριθεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, είχε ήδη σκιαγραφήσει έναν λεπτομερή μηχανισμό παρακολούθησης και συνεργασίας που ακολουθήθηκε πιστά στην πρόταση της απόφασης. Δεδομένου ότι ορισμένα στοιχεία είχαν καθοριστεί σαφώς στην

[26] Πίνακες ανθεκτικότητας | Ευρωπαϊκή Επιτροπή (europa.eu).

[27] Έκθεση McKinsey, Διαμόρφωση του ψηφιακού μετασχηματισμού στην Ευρώπη, Σεπτέμβριος 2020.

ανακοίνωση (π.χ. στόχοι, μηχανισμός παρακολούθησης και συνεργασίας, πλαίσιο για την υλοποίηση πολυκρατικών έργων), παρέμεινε πολύ περιορισμένο περιθώριο ελιγμών όσον αφορά τις επιλογές πολιτικής, η ανάλυση των οποίων βρίσκεται στο επίκεντρο της εκτίμησης των επιπτώσεων.

Σύμφωνα με την ανακοίνωση, η προτεινόμενη απόφαση απαριθμεί κοινούς ψηφιακούς στόχους σε τέσσερα βασικά σημεία ώστε να μετατραπεί η φιλοδοξία της ΕΕ για μια επιτυχώς ψηφιοποιημένη Ένωση έως το 2030 σε κοινούς συγκεκριμένους στόχους. Η προτεινόμενη απόφαση προσδιορίζει μόνο τον τρόπο μέτρησης των στόχων. Επιπλέον, η καινοτόμος μορφή διακυβέρνησης, μέσω του μηχανισμού παρακολούθησης και συνεργασίας, βασίζεται κυρίως στον υφιστάμενο DESI, έναν σύνθετο δείκτη για την παρακολούθηση των ψηφιακών επιδόσεων της ΕΕ, ο οποίος θα αναβαθμιστεί ώστε να αντικατοπτρίζει τους νέους στόχους. Ενώ η προτεινόμενη απόφαση προβλέπει μηχανισμό παρακολούθησης και συνεργασίας που αποσκοπεί στην παρακολούθηση της προόδου όσον αφορά την επίτευξη των στόχων, οι πιθανές συγκεκριμένες δράσεις που ενδέχεται να προταθούν ως αποτέλεσμα της παρακολούθησης θα είναι απλώς το αποτέλεσμα μιας επαναληπτικής και συνεργατικής διαδικασίας μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών η οποία θα πραγματοποιηθεί επακολούθως, με τη μορφή συνιστώμενων δράσεων. Δεδομένου ότι οι συγκεκριμένες δράσεις θα είναι δυνατόν να προσδιοριστούν αναγκαστικά μόνο μετά τη θέσπιση του μηχανισμού παρακολούθησης και συνεργασίας, και ιδίως ως αποτέλεσμα της διαδικασίας παρακολούθησης, οι ακριβείς επιπτώσεις του προγράμματος στη συγκεκριμένη πτυχή δεν μπορούν να προσδιοριστούν εκ των προτέρων.

Δεδομένου ότι το ραδιοφάσμα αποτελεί βασικό παράγοντα για την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων της ψηφιακής δεκαετίας, ιδίως για την επίτευξη ασφαλών, αποδοτικών και βιώσιμων ψηφιακών υποδομών, τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με τις εγκεκριμένες και μελλοντικές οικείες πολιτικές και μέτρα όσον αφορά τη διαθεσιμότητα και τη δυνατότητα χρήσης ραδιοφάσματος για υφιστάμενους χρήστες και δυνητικούς επενδυτές και φορείς εκμετάλλευσης. Η Επιτροπή θα μπορούσε να παράσχει καθοδήγηση σχετικά με τον βέλτιστο τρόπο οργάνωσης των εν λόγω πολιτικών και μέτρων ώστε να επιτευχθούν οι γενικοί και οι ψηφιακοί στόχοι της παρούσας απόφασης. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη της δυνατότητας της Επιτροπής να προτείνει νέους στρατηγικούς προσανατολισμούς ή μηχανισμούς πολιτικής για το ραδιοφάσμα βάσει του άρθρου 4 παράγραφος 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972 της 11ης Δεκεμβρίου 2018.

Στο πρόγραμμα πολιτικής «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία» προβλέπεται επίσης μηχανισμός νομικής δομής που θα δίνει τη δυνατότητα για ταχεία και ευέλικτη οργάνωση και υλοποίηση πολυκρατικών έργων, ιδίως για την ανάπτυξη ψηφιακών υποδομών και/ή υπηρεσιών μεγάλης κλίμακας σε διάφορες χώρες. Θα πρέπει να είναι δυνατός ο συνδυασμός κονδυλίων από ενωσιακό πρόγραμμα υπό κεντρική διαχείριση με πόρους που δεσμεύονται από τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, συνεισφορών από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, όπως εξηγείται στο μέρος 3 των κατευθυντήριων γραμμών της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη σχετικά με τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας[28]. Η νομική δομή θα προβλέπει τυποποιημένες ρυθμίσεις που θα διέπουν κοινά ζητήματα όπως η διακυβέρνηση του έργου, η ευθύνη, η κυριότητα και η διαχείριση των δεδομένων, καθώς και η συγκέντρωση πολλαπλών πηγών χρηματοδότησης, οι οποίες μπορεί να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, προγράμματα της Ένωσης υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση, συνεισφορές των κρατών μελών και ιδιωτική χρηματοδότηση. Αυτό θα

[28] Βρυξέλλες, SWD (2021) 12 final της 22ας Ιανουαρίου 2021.

αποτελέσει μια επιλογή για την υλοποίηση πολυκρατικών έργων και ο μηχανισμός θα παραμείνει προαιρετικός για τα κράτη μέλη. Οι επακριβείς λεπτομέρειες σχετικά με τη χρηματοδότηση, την υλοποίηση και τη συμμετοχή σε συγκεκριμένα έργα, καθώς και οι ειδικοί τομείς, δεν θα καθοριστούν στο παρόν πρόγραμμα πολιτικής. Αυτά θα είναι διαθέσιμα μόνο κατά τα επόμενα έτη και θα εξαρτηθούν από την υποστήριξη των κρατών μελών.

Όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, η πρόταση δεν προβλέπει συγκεκριμένες ουσιαστικές επιλογές πολιτικής, αλλά ένα μεθοδολογικό και διοικητικό πλαίσιο, το οποίο είναι ανεξάρτητο από μελλοντικά συγκεκριμένα μέτρα που θα βασίζονται σε αυτό. Οι λεπτομέρειες σχετικά με τις επιπτώσεις του προτεινόμενου πλαισίου εξαρτώνται από την περαιτέρω εφαρμογή του (και, ως εκ τούτου, την έναρξη της επιχειρησιακή του λειτουργίας) σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο. Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή ενοποίησε τα υφιστάμενα αποδεικτικά στοιχεία σε έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της που συνοδεύει την πρόταση. Όσον αφορά ειδικότερα τα πολυκρατικά έργα, από το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής προκύπτει ότι, πρώτον, είναι αναγκαίο ένα διαδικαστικό πλαίσιο για την επιτάχυνση της υλοποίησης πολυκρατικών έργων και, δεύτερον, ότι είναι αναγκαίο να παρέχεται στα κράτη μέλη η δυνατότητα υλοποίησης πολυκρατικών έργων μέσω ενός νέου μέσου που μπορεί να χρησιμοποιείται όταν δεν υπάρχουν διαθέσιμα μέσα κατάλληλα για ένα συγκεκριμένο πολυκρατικό έργο. Αυτό το νέο μέσο, η κοινοπραξία ευρωπαϊκής ψηφιακής υποδομής (EDIC), δεν περιλαμβάνει την πραγματική σύσταση ενός νέου οργανισμού της Ένωσης και δεν στοχεύει σε ένα συγκεκριμένο πολυκρατικό έργο, αλλά καλύπτει ένα κενό στην εργαλειοθήκη της ΕΕ για τον συνδυασμό χρηματοδότησης από τα κράτη μέλη, τον προϋπολογισμό της ΕΕ και τις ιδιωτικές επενδύσεις για τους σκοπούς της ανάπτυξης και λειτουργίας υποδομών και υπηρεσιών κοινού ενδιαφέροντος, εκτός της περιοχής έρευνας.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν έχει επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Ειδικότερα, τα νέα καθήκοντα της Επιτροπής όσον αφορά τον ρόλο της ως επιταχυντή πολυκρατικών έργων θα εκτελούνται με τη χρήση πόρων που θα είχαν δαπανηθεί διαφορετικά για την παροχή ad hoc στήριξης σε έργα κρατών μελών στους τομείς που καλύπτονται από πολυκρατικά έργα. Με τη συγκέντρωση αυτών των διάσπαρτων πόρων, θα επιτευχθεί βελτίωση της αποτελεσματικότητας χωρίς πρόσθετο κόστος για τον προϋπολογισμό της Ένωσης.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων

Η παρακολούθηση της εφαρμογής, η αξιολόγηση και η υποβολή εκθέσεων περιγράφονται λεπτομερέστερα στην περιγραφή της ειδικής διάταξης που ακολουθεί. Κατ' ουσίαν, η Επιτροπή θα υποβάλλει ετήσια έκθεση για την πρόοδο του προγράμματος πολιτικής «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία» στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μέσω της «**Έκθεσης για την κατάσταση της ψηφιακής δεκαετίας**». Η έκθεση αυτή ενεργοποιεί με τη σειρά της έναν μηχανισμό παρακολούθησης και συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών, ο οποίος περιγράφεται λεπτομερέστερα στην περιγραφή των ειδικών διατάξεων κατωτέρω.

Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης

Το αντικείμενο και το πεδίο εφαρμογής της απόφασης καθορίζονται στο **άρθρο 1**, το οποίο θεσπίζει το πρόγραμμα πολιτικής «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία», συμπεριλαμβανομένου σχετικού μηχανισμού παρακολούθησης και συνεργασίας. Το **άρθρο 2**

περιγράφει τους γενικούς στόχους της απόφασης που συνίστανται στην προώθηση ενός ανθρωποκεντρικού, ασφαλούς και ανοιχτού ψηφιακού περιβάλλοντος· στην ενίσχυση της συλλογικής ανθεκτικότητας των κρατών μελών· στην εξασφάλιση ασφαλούς και προσβάσιμης ψηφιακής υποδομής· στην προώθηση της ανάπτυξης και της χρήσης ψηφιακών δυνατοτήτων· στη διασφάλιση της προσβασιμότητας στον δημοκρατικό βίο και στις δημόσιες υπηρεσίες στο διαδίκτυο· στη διασφάλιση ότι οι ψηφιακές υποδομές και τεχνολογίες καθίστανται πιο βιώσιμες και αποδοτικές ως προς την ενέργεια και τους πόρους, καθώς και στη διασφάλιση ότι όλες οι υφιστάμενες πολιτικές που σχετίζονται με την επίτευξη των ψηφιακών στόχων λαμβάνονται υπόψη ώστε να συμβάλουν πλήρως στην ψηφιακή μετάβαση.

Το **άρθρο 3** περιέχει ορισμούς ορισμένων όρων που χρησιμοποιούνται στην απόφαση.

Το **άρθρο 4** καθορίζει τους στόχους σε σχέση με τους οποίους θα πρέπει να συνεργαστούν τα θεσμικά όργανα της Ένωσης και τα κράτη μέλη, ορίζοντας τέσσερα «βασικά σημεία», δηλαδή πληθυσμό με ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακούς επαγγελματίες υψηλής κατάρτισης· ασφαλείς και αποδοτικές βιώσιμες ψηφιακές υποδομές· ψηφιακός μετασχηματισμός επιχειρήσεων· ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών. Τα τέσσερα βασικά σημεία αποτελούνται από ποικίλες διαστάσεις και επιμέρους διαστάσεις. Οι στόχοι πρέπει να επανεξεταστούν από την Επιτροπή έως τον Ιούνιο του 2026 ώστε να ληφθούν υπόψη οι τεχνολογικές, οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις.

Η πρόοδος προς την επίτευξη των στόχων σε επίπεδο Ένωσης θα παρακολουθείται (**άρθρο 5**) μέσω του δείκτη ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας (DESI). Για τον σκοπό αυτόν, μέρος των διαστάσεων και των δεικτών του DESI θα ευθυγραμμιστεί με τους στόχους που ορίζονται στην απόφαση. Η παρακολούθηση της επίτευξης των στόχων για το 2030 βασίζεται σε βασικούς δείκτες επιδόσεων, οι οποίοι καθορίζονται από την Επιτροπή στον DESI σε ετήσια βάση, σε διαβούλευση με τα κράτη μέλη, καθώς και σε προβλεπόμενες πορείες σε επίπεδο ΕΕ, οι οποίες προσδιορίζονται από την Επιτροπή σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να καταρτίσει τον κατάλογο των βασικών δεικτών επιδόσεων που είναι απαραίτητοι για την παρακολούθηση κάθε ψηφιακού στόχου μέσω εκτελεστικής πράξης, όταν αυτό είναι αναγκαίο για την αποτελεσματική παρακολούθηση ή για να ληφθούν υπόψη οι τεχνολογικές εξελίξεις. Η παρακολούθηση θα μπορούσε επίσης να περιλαμβάνει βαθμολογία τύπου «φωτεινού σηματοδότη»: σύστημα υποβολής εκθέσεων με το οποίο τα χρώματα του φωτεινού σηματοδότη (πράσινο, κίτρινο και κόκκινο) δείχνουν αν οι πραγματικές τάσεις που παρακολουθούνται σε επίπεδο Ένωσης βρίσκονται σε σωστή πορεία για την επίτευξη του στόχου ενός δεδομένου βασικού δείκτη επιδόσεων σε σύγκριση με την προβλεπόμενη τάση.

Όπως περιγράφεται στο **άρθρο 6**, η Επιτροπή θα υποβάλλει ετησίως έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την πρόοδο του ψηφιακού μετασχηματισμού της Ένωσης μέσω έκθεσης για την «κατάσταση της ψηφιακής δεκαετίας». Ο DESI θα συμπεριληφθεί στην παρούσα έκθεση. Η έκθεση θα καλύψει την ψηφιακή μετάβαση, ιδίως την πρόοδο προς το όραμα του 2030 και τους αντίστοιχους ψηφιακούς στόχους, καθώς και τη γενικότερη κατάσταση συμμόρφωσης με τους γενικούς στόχους και τις ψηφιακές αρχές που κατοχυρώνονται σε [να αναγραφεί ο τίτλος της επίσημης δήλωσης]. Η έκθεση θα συμπεριλάβει επίσης συνιστώμενες πολιτικές, μέτρα και δράσεις που απευθύνονται στα κράτη μέλη, καθώς και κοινές δεσμεύσεις που προτείνονται και αναλαμβάνονται από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη. Στην έκθεση, η Επιτροπή μπορεί να προσδιορίσει συνιστώμενες δράσεις όσον αφορά πολιτικές, μέτρα και δράσεις που πρέπει να αναλάβουν τα κράτη μέλη σε τομείς στους οποίους η πρόοδος προς την επίτευξη των ψηφιακών στόχων κρίνεται ανεπαρκής, οι οποίες θα πρέπει επίσης να συμπεριληφθούν στους εθνικούς στρατηγικούς

χάρτες πορείας των κρατών μελών για την ψηφιακή δεκαετία. Κάθε τέτοια συνιστώμενη δράση θα λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα του διαλόγου συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένων των παρατηρήσεων που διατυπώθηκαν από τα κράτη μέλη, μετά την προηγούμενη έκθεση. Ειδικότερα, η Επιτροπή μπορεί να προτείνει την εφαρμογή ειδικών κανονιστικών μέτρων ή δημόσιων παρεμβάσεων για την προώθηση πρόσθετων επενδύσεων σε ψηφιακές τεχνολογίες και ικανότητες, π.χ. μέσω της ανάπτυξης πολυκρατικών έργων.

Το **άρθρο 7** προβλέπει ότι, το αργότερο πέντε μήνες πριν από την έκδοση της έκθεσης για την κατάσταση της ψηφιακής δεκαετίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλουν στην Επιτροπή εθνικούς στρατηγικούς χάρτες πορείας για την ψηφιακή δεκαετία (στο εξής: εθνικοί στρατηγικοί χάρτες πορείας για την ψηφιακή δεκαετία). Τα κράτη μέλη θα περιγράψουν στους οικείους χάρτες πορείας τις κύριες υφιστάμενες και προγραμματισμένες πολιτικές, μέτρα και δράσεις για την επίτευξη των γενικών και ειδικών στόχων της ψηφιακής δεκαετίας· τις προβλεπόμενες εθνικές πορείες με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές που παρέχει η Επιτροπή σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη· το χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή των προγραμματισμένων πολιτικών, μέτρων και δράσεων, συμπεριλαμβανομένης εκτίμησης για το πότε οι εν λόγω πολιτικές και τα μέτρα αναμένεται να παραγάγουν αποτελέσματα όσον αφορά την επίτευξη των στόχων· τη γενική επισκόπηση των επενδύσεων που απαιτούνται για την επίτευξη των γενικών στόχων, των ειδικών στόχων και των συνεισφορών που καθορίζονται στους εθνικούς χάρτες πορείας, καθώς και τη γενική αξιολόγηση των πηγών των εν λόγω επενδύσεων. Στους εθνικούς στρατηγικούς χάρτες πορείας για την ψηφιακή δεκαετία μπορεί επίσης να περιλαμβάνεται πρόταση για πολυκρατικό/-ά έργο/-α. Αν κριθεί αναγκαίο, προκειμένου να ληφθούν υπόψη τα πορίσματα της ετήσιας έκθεσης για την κατάσταση της ψηφιακής δεκαετίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλουν προσαρμογή στους εθνικούς στρατηγικούς χάρτες πορείας για την ψηφιακή δεκαετία, οι οποίοι θα αποτελούνται από πολιτικές, μέτρα και δράσεις που προτίθενται να αναλάβουν για την προώθηση της προόδου στους τομείς τους οποίους αφορούν οι ψηφιακοί στόχοι. Η Επιτροπή θα παράσχει καθοδήγηση για να βοηθήσει τα κράτη μέλη να καταρτίσουν εθνικούς στρατηγικούς χάρτες πορείας για την ψηφιακή δεκαετία, συμπεριλαμβανομένης της σύνδεσης μεταξύ ενωσιακών και εθνικών προβλεπόμενων πορειών και του τρόπου με τον οποίο οι προβλεπόμενες πορείες της Ένωσης θα πρέπει να μετατραπούν από τα κράτη μέλη σε εθνικές πορείες που λαμβάνουν υπόψη διαφορετικά εθνικά σημεία εκκίνησης, πόρους, συγκριτικά πλεονεκτήματα και άλλους σχετικούς παράγοντες.

Το **άρθρο 8** προβλέπει την ετήσια συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών για να εξασφαλιστεί ότι οι γενικοί και ειδικοί στόχοι της ψηφιακής δεκαετίας επιτυγχάνονται μέσω συνδυασμού ενωσιακών πρωτοβουλιών και σχετικών εθνικών πολιτικών, λαμβανομένων υπόψη των διασυνοριακών διαστάσεων των ψηφιακών πολιτικών και των στόχων σε επίπεδο Ένωσης, ιδίως μέσω της ανάπτυξης της εσωτερικής αγοράς. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα συνεργαστούν στενά για τον εντοπισμό τρόπων αντιμετώπισης των ανεπαρκειών σε τομείς στους οποίους η πρόοδος δεν ήταν επαρκής για την επίτευξη ενός ή περισσότερων ψηφιακών στόχων ή όπου η πιο πρόσφατη έκθεση προόδου και τα διαθέσιμα στοιχεία υποδεικνύουν σημαντικά κενά και ελλείψεις. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη θα υποχρεούνται να παρουσιάζουν τις πολιτικές και τα μέτρα που έχουν προγραμματίσει, εγκρίνει ή εφαρμόσει.

Στο πλαίσιο του διαλόγου συνεργασίας, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα εξετάσουν επίσης τον τρόπο με τον οποίο έχουν εφαρμόσει συλλογικά και μεμονωμένα συνιστώμενες πολιτικές, μέτρα και δράσεις που περιλαμβάνονται στην έκθεση του προηγούμενου έτους. Η αξιολόγηση θα καλύπτει τις επιπτώσεις των δράσεων και των μέτρων των κρατών μελών και/ή εκτίμηση για το πότε είναι πιθανό να προκύψουν οι εν λόγω επιπτώσεις. Θα καλύπτει

επίσης την ανάγκη θέσπισης μέτρων ή δράσεων, με προσαρμογή ή συμπλήρωση όσων εφαρμόζονται ήδη.

Σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή κατά τη διάρκεια της ετήσιας συνεργασίας, η Επιτροπή και ένα ή περισσότερα κράτη μέλη θα είναι σε θέση να αναλάβουν κοινές δεσμεύσεις, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας πολυκρατικών έργων, και να συμφωνήσουν σχετικά με μέτρα και δράσεις σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, την εφαρμογή άλλων ψηφιακών πολιτικών και πρωτοβουλιών. Οι εν λόγω κοινές δεσμεύσεις και άλλα μέτρα θα αναληφθούν με σκοπό να σημειωθεί πρόοδος προς την επίτευξη των στόχων της ψηφιακής δεκαετίας, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες πορείες που αναφέρονται στην έκθεση για την κατάσταση της ψηφιακής δεκαετίας. Η Επιτροπή και τα επιμέρους κράτη μέλη θα μπορούν να ζητήσουν την πραγματοποίηση συνάντησης μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών. Η συνάντηση αυτή θα πραγματοποιείται ιδίως στην περίπτωση που ένα κράτος μέλος προτίθεται να αναλάβει ένα νέο πολυκρατικό έργο ή μια κοινή δράση που απαιτεί τη συμμετοχή άλλων κρατών μελών. Τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη ή η Επιτροπή θα έχουν επίσης τη δυνατότητα να ζητήσουν την έναρξη διαδικασίας αξιολόγησης από ομοτίμους.

Το **άρθρο 9** δίνει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να εκδίδει χωριστές συστάσεις σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος δεν τροποποιήσει τους οικείους εθνικούς στρατηγικούς χάρτες πορείας για την ψηφιακή δεκαετία σύμφωνα με τις συνιστώμενες πολιτικές, μέτρα και δράσεις, ούτε παράσχει επαρκείς εξηγήσεις ως προς τους λόγους για τους οποίους δεν προτίθεται να ανταποκριθεί στις συνιστώμενες δράσεις. Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος θα είναι υποχρεωμένο να λάβει ιδιαιτέρως υπόψη του την εν λόγω σύσταση και να εξηγήσει τον τρόπο με τον οποίο προτίθεται να την εφαρμόσει. Οι συστάσεις που εκδίδει η Επιτροπή θα διαβιβάζονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Οι συνιστώμενες από την Επιτροπή πολιτικές, μέτρα και δράσεις που περιέχονται στην έκθεση και οι διακριτές συστάσεις της Επιτροπής θα πρέπει να συμπληρώνουν τις πιο πρόσφατες ειδικές ανά χώρα συστάσεις που εκδίδονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

Η συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών θα είναι ανοικτή, αποτελεσματική και διαφανής μέσω κατάλληλης δομής που θα δημιουργήσει η Επιτροπή **(άρθρο 10)**. Η δομή αυτή θα χρησιμεύει επίσης ως φόρουμ αξιολόγησης από ομοτίμους μεταξύ των κρατών μελών. Επιπλέον, για να διασφαλιστεί η διαφάνεια και η συμμετοχή του κοινού, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα συνεργαστούν επίσης με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (μεταξύ άλλων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, ιδίως με τους φορείς ψηφιακού μετασχηματισμού του δημόσιου τομέα των κρατών μελών, καθώς και με τους κοινωνικούς εταίρους, τους πολίτες και την κοινωνία των πολιτών) **(άρθρο 11)**.

Το **άρθρο 12**, το οποίο είναι το πρώτο μιας σειράς διατάξεων για τα πολυκρατικά έργα, καθορίζει τους στόχους που χαρακτηρίζουν ένα πολυκρατικό έργο. Στο υψηλότερο επίπεδο, οι στόχοι αυτοί περιλαμβάνουν τη συμβολή του έργου στους στόχους για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της Ένωσης έως το 2030. Επακολούθως η συμβολή αυτή υλοποιείται με τη μορφή πιο επιχειρησιακών απαιτήσεων. Το άρθρο 12 εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να εκδίδει σύσταση για τη δημιουργία πολυκρατικού έργου ή να καλεί ένα κράτος μέλος να συμμετάσχει σε πολυκρατικό έργο, καθώς και τη δυνατότητα να καταρτίζει ή να συμμετέχει σε ένα πολυκρατικό έργο ως κοινή δέσμευση. Ο ενδεικτικός κατάλογος των πιθανών τομέων δραστηριότητας στους οποίους θα μπορούσαν να δημιουργηθούν πολυκρατικά έργα παρατίθεται στο **παράρτημα**.

Οι κανόνες για την επιλογή και την υλοποίηση πολυκρατικών έργων προβλέπονται στο **άρθρο 13**. Πρώτον, το άρθρο αυτό προβλέπει ότι η Επιτροπή θα συμπεριλάβει παράρτημα στην έκθεση για την κατάσταση της ψηφιακής δεκαετίας, στο οποίο θα παρέχει τις στρατηγικές αρχές και προτεραιότητες κατά την υλοποίηση πολυκρατικών έργων, καθώς και επικαιροποιημένο κατάλογο των έργων που επιλέγονται για υλοποίηση. Δεύτερον, παρέχεται ανοικτός κατάλογος δυνητικών μέσων υλοποίησης. Εάν επιλεγούν τα υφιστάμενα μέσα υλοποίησης, οι κανόνες που ισχύουν για τα μέσα αυτά δεν τροποποιούνται από την παρούσα απόφαση και πρέπει να τηρούνται στο σύνολό τους.

Το διαδικαστικό πλαίσιο για την επιτάχυνση της υλοποίησης πολυκρατικών έργων προβλέπεται στο **άρθρο 14**. Προβλέπεται μηχανισμός συντονισμού δύο σταδίων, ο οποίος θα εφαρμόζεται σε στενή συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών. Ως πρώτο βήμα, όλα τα κράτη μέλη καλούνται να εκδηλώσουν το ενδιαφέρον τους για την υλοποίηση συγκεκριμένων πολυκρατικών έργων. Ως δεύτερο βήμα, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει επαρκές ενδιαφέρον από τα κράτη μέλη, η Επιτροπή θα παρέχει καθοδήγηση σχετικά με τον μηχανισμό υλοποίησης που θεωρεί ως τον πλέον κατάλληλο για την υλοποίηση ενός συγκεκριμένου έργου, καθώς και άλλες στρατηγικές πτυχές της υλοποίησής του. Είναι δυνατόν επίσης να παρέχεται τεχνική βοήθεια και άλλη υποστήριξη καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του έργου.

Το **άρθρο 15** προβλέπει μηχανισμό υλοποίησης υπό μορφή κοινοπραξίας ευρωπαϊκής ψηφιακής υποδομής (EDIC). Αναμένεται ότι η EDIC θα χρησιμοποιείται κυρίως στην περίπτωση πολυκρατικών έργων που δεν μπορούν να υλοποιηθούν στο πλαίσιο υφιστάμενων μηχανισμών υλοποίησης. Όπως προβλέπεται περαιτέρω στο εν λόγω άρθρο, η EDIC θα έχει νομική προσωπικότητα. Αυτό σημαίνει ότι, κατά την υποβολή αίτησης για ενωσιακή επιχορήγηση, η αιτούσα είναι η EDIC και πρέπει να υποβάλει η ίδια την αίτηση καταθέτοντας τις προτάσεις της σε προκήρυξη ή πρόσκληση από τον φορέα που χορηγεί την επιχορήγηση. Με εξαίρεση τις συμφωνίες επιχορήγησης με πολλαπλούς δικαιούχους, η αίτηση δεν μπορεί να υποβληθεί από τρίτους, π.χ. από κράτος μέλος εξ ονόματος της EDIC.

Το **άρθρο 16** προβλέπει ότι μια EDIC μπορεί να συσταθεί κατόπιν αιτήματος των κρατών μελών με απόφαση της Επιτροπής που εκδίδεται με τη διαδικασία της επιτροπολογίας.

Τα επόμενα άρθρα προβλέπουν τους κανόνες που είναι αναγκαίοι για την ομαλή και ευέλικτη λειτουργία μιας EDIC. Το **άρθρο 17** αφορά τους κανόνες συμμετοχής, σύμφωνα με τους οποίους τα κράτη μέλη που παρέχουν χρηματοδοτική ή μη χρηματοδοτική συνεισφορά είναι μέλη με δικαίωμα ψήφου και άλλα κράτη μέλη μπορούν να είναι παρατηρητές. Το **άρθρο 18** προβλέπει μηχανισμό διακυβέρνησης που υπόκειται σε δικαιώματα αρνησικυρίας της Επιτροπής σε σαφώς καθορισμένες περιπτώσεις. Το **άρθρο 19** προβλέπει τις ελάχιστες απαιτήσεις που πρέπει να πληροί το καταστατικό.

Τέλος, οι κανόνες περί ευθύνης που ισχύουν για τις EDIC καθορίζονται στο **άρθρο 20**, το εφαρμοστέο δίκαιο και η δικαιοδοσία καθορίζονται στο **άρθρο 21**, οι κανόνες για την εκκαθάριση καθορίζονται στο **άρθρο 22** και οι κανόνες για την υποβολή εκθέσεων και τον έλεγχο καθορίζονται στο **άρθρο 23**.

2021/0293 (COD)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέσπιση του προγράμματος πολιτικής 2030 «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία»

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 173 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής[1],

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών[2],

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Στην ανακοίνωσή της «Ψηφιακή Πυξίδα 2030: η ευρωπαϊκή οδός για την ψηφιακή δεκαετία» της 9ης Μαρτίου 2021[3] (στο εξής: ανακοίνωση για την Ψηφιακή Πυξίδα), η Επιτροπή παρουσίασε το όραμά της για την ενδυνάμωση των πολιτών και των επιχειρήσεων μέσω της ψηφιακής μετάβασης έως το 2030. Η ενωσιακή οδός για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της οικονομίας και της κοινωνίας θα πρέπει να περιλαμβάνει την ψηφιακή κυριαρχία, την ένταξη, την ισότητα, τη βιωσιμότητα, την ανθεκτικότητα, την ασφάλεια, τη βελτίωση της ποιότητας ζωής, τον σεβασμό των δικαιωμάτων και των προσδοκιών των πολιτών και θα πρέπει να συμβάλλει σε μια δυναμική, αποδοτική ως προς τους πόρους και δίκαιη οικονομία και κοινωνία στην Ένωση.

(2) Στη δήλωσή του της 25ης Μαρτίου 2021, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θεώρησε την ανακοίνωση για την Ψηφιακή Πυξίδα ως ένα βήμα προς τη χαρτογράφηση της ψηφιακής ανάπτυξης της Ευρώπης για την επόμενη δεκαετία και επιβεβαίωσε το όραμα που τέθηκε στην ανακοίνωση, συμπεριλαμβανομένης της ιδέας ενός προγράμματος πολιτικής με ισχυρή δομή διακυβέρνησης και ένα πλαίσιο για τη διευκόλυνση της υλοποίησης πολυκρατικών έργων που είναι αναγκαία για την ψηφιακή μετάβαση της Ευρώπης σε κρίσιμους τομείς. Κάλεσε επίσης την Επιτροπή να διευρύνει την εργαλειοθήκη πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον ψηφιακό

[1] ΕΕ C […] της […], σ. […].
[2] ΕΕ C […] της […], σ. […].
[3] Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — «Ψηφιακή Πυξίδα 2030: η ευρωπαϊκή οδός για την ψηφιακή δεκαετία», COM(2021) 118 final/2.

μετασχηματισμό, τόσο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και σε εθνικό επίπεδο, και να χρησιμοποιήσει όλα τα διαθέσιμα μέσα από τη βιομηχανική πολιτική, την εμπορική πολιτική και την πολιτική ανταγωνισμού, την πολιτική για τις δεξιότητες και την εκπαίδευση, την πολιτική για την έρευνα και την καινοτομία και τα μακροπρόθεσμα χρηματοδοτικά μέσα για τη διευκόλυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού.

(3) Όπως περιγράφεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής για την επικαιροποίηση της νέας βιομηχανικής στρατηγικής του 2020[4], είναι αναγκαίο για την Ευρωπαϊκή Ένωση να προσδιορίσει συστήματα κρίσιμων τεχνολογιών και στρατηγικών τομέων, να αντιμετωπίσει στρατηγικές αδυναμίες και εξαρτήσεις υψηλού κινδύνου που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε ελλείψεις εφοδιασμού ή κινδύνους κυβερνοασφάλειας και να προωθήσει την ψηφιακή μετάβαση. Το γεγονός αυτό υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό τα κράτη μέλη να ενώσουν τις δυνάμεις τους και να στηρίξουν τις προσπάθειες της βιομηχανίας για την αντιμετώπιση αυτών των εξαρτήσεων και των αναγκών για ανάπτυξη στρατηγικών ικανοτήτων. Αυτό ανταποκρίνεται επίσης στην ανάλυση που περιέχεται στην έκθεση στρατηγικών προβλέψεων 2021[5]. Στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και της κατάρτισης εθνικών σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, η Επιτροπή ενθάρρυνε τα κράτη μέλη να συντονίσουν τις προσπάθειές τους υπέρ πολυκρατικών έργων στον ψηφιακό τομέα. Η εμπειρία αυτή ανέδειξε την ανάγκη η Επιτροπή να στηρίξει τις προσπάθειες συντονισμού των κρατών μελών και η Ένωση να διαθέσει μηχανισμούς υλοποίησης που διευκολύνουν τις κοινές επενδύσεις, ώστε να υλοποιηθούν πολυκρατικά έργα. Σε συνδυασμό με άλλες πρωτοβουλίες της Επιτροπής, όπως το παρατηρητήριο κρίσιμων τεχνολογιών[6], θα πρέπει να δημιουργηθεί μια δομή διακυβέρνησης που θα εφαρμόζει την ανακοίνωση για την ψηφιακή πυξίδα και θα συμβάλει στον προσδιορισμό των σημερινών και πιθανών μελλοντικών ψηφιακών στρατηγικών εξαρτήσεων της Ένωσης, καθώς επίσης θα συνεισφέρει στην ενίσχυση της ψηφιακής κυριαρχίας της.

(4) Στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία[7] τονίζεται ότι η Ευρώπη θα πρέπει να αξιοποιήσει το δυναμικό του ψηφιακού μετασχηματισμού, ο οποίος αποτελεί βασικό καταλύτη για την επίτευξη των στόχων της Πράσινης Συμφωνίας. Η Ένωση θα πρέπει να προωθήσει και να επενδύσει στον απαραίτητο ψηφιακό μετασχηματισμό, καθώς οι ψηφιακές τεχνολογίες αποτελούν καθοριστικό παράγοντα για την επίτευξη των στόχων βιωσιμότητας της Πράσινης Συμφωνίας σε πολλούς και διάφορους τομείς. Οι ψηφιακές τεχνολογίες, όπως η τεχνητή νοημοσύνη, το 5G, η υπολογιστική νέφους και παρυφών και το διαδίκτυο των πραγμάτων, να μπορούν να επιταχύνουν και να μεγιστοποιήσουν τον αντίκτυπο των πολιτικών για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και την προστασία του περιβάλλοντος. Η ψηφιοποίηση προσφέρει επίσης νέες ευκαιρίες για την

---

4 Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Επικαιροποίηση της νέας βιομηχανικής στρατηγικής του 2020: προς μια ισχυρότερη ενιαία αγορά για την ανάκαμψη της Ευρώπης», COM(2021) 350 final της 5ης Μαΐου 2021.

5 COM(2021) 750 final της 8ης Σεπτεμβρίου 2021 — «Έκθεση στρατηγικών προβλέψεων 2021 — Ικανότητα και η ελευθερία δράσης της ΕΕ».

6 Σχέδιο δράσης για τις συνέργειες μεταξύ της μη στρατιωτικής, της αμυντικής και της διαστημικής βιομηχανίας, COM(2021) 70 final της 22ας Φεβρουαρίου 2021, Δράση 4.

7 Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, COM(2019) 640 final της 11ης Δεκεμβρίου 2019.

παρακολούθηση της ρύπανσης της ατμόσφαιρας και των υδάτων από απόσταση ή για την παρακολούθηση και τη βελτιστοποίηση του τρόπου χρήσης της ενέργειας και των φυσικών πόρων. Η Ευρώπη χρειάζεται έναν ψηφιακό τομέα που θέτει τη βιωσιμότητα στο επίκεντρό του, διασφαλίζοντας ότι οι ψηφιακές υποδομές και τεχνολογίες καθίστανται αποδεδειγμένα πιο βιώσιμες και αποδοτικές ως προς την ενέργεια και τους πόρους και συμβάλλουν σε μια βιώσιμη κυκλική και κλιματικά ουδέτερη οικονομία και κοινωνία σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία.

(5) Τα μέτρα που προβλέπονται στην ανακοίνωση για την ψηφιακή πυξίδα θα πρέπει να εφαρμοστούν για την εντατικοποίηση των δράσεων που ορίζονται στη στρατηγική για τη διαμόρφωση του ψηφιακού μέλλοντος της Ευρώπης και με βάση τα υφιστάμενα μέσα της Ένωσης [όπως τα προγράμματα συνοχής, το μέσο τεχνικής υποστήριξης, ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/694 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[8], ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[9] και ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/523 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[10]] και τα κονδύλια που διατίθενται για την ψηφιακή μετάβαση βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[11]. Με την παρούσα απόφαση θα πρέπει, συνεπώς, να θεσπιστεί πρόγραμμα πολιτικής «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία» με σκοπό την επίτευξη, την επιτάχυνση και τη διαμόρφωση ενός επιτυχημένου ψηφιακού μετασχηματισμού της οικονομίας και της κοινωνίας της Ένωσης.

(6) Για να παρακολουθείται η πορεία της Ένωσης όσον αφορά τον ρυθμό του ψηφιακού μετασχηματισμού, θα πρέπει να καθοριστούν ψηφιακοί στόχοι, οι οποίοι θα πρέπει να συνδέονται με συγκεκριμένους τομείς, στους οποίους η πρόοδος θα πρέπει να επιτυγχάνεται σε συλλογικό επίπεδο εντός της Ένωσης. Οι στόχοι ακολουθούν τα τέσσερα βασικά σημεία που προσδιορίζονται στην ανακοίνωση για την ψηφιακή πυξίδα ως οι βασικοί τομείς για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της Ένωσης: ψηφιακές δεξιότητες, ψηφιακές υποδομές, ψηφιοποίηση των επιχειρήσεων και των δημόσιων υπηρεσιών.

(7) Οι ψηφιακές δεξιότητες, βασικές και προηγμένες, είναι απαραίτητες για την ενίσχυση της συλλογικής ανθεκτικότητας της κοινωνίας της Ένωσης. Οι ψηφιακά εξοικειωμένοι και ικανοί πολίτες θα είναι σε θέση να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες της ψηφιακής δεκαετίας. Επιπλέον, η ψηφιακή κατάρτιση και εκπαίδευση θα πρέπει να υποστηρίζουν ένα εργατικό δυναμικό στο οποίο πολλοί περισσότεροι εργαζόμενοι σε σχέση με σήμερα θα μπορούν να αποκτούν εξειδικευμένες ψηφιακές δεξιότητες ώστε να βρουν ποιοτικές θέσεις εργασίας και σταδιοδρομίες με επαρκείς ανταμοιβές, με σύγκλιση μεταξύ γυναικών και ανδρών. Επιπλέον, ένας βασικός παράγοντας που

---

8 Κανονισμός (ΕΕ) 2021/694 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη και την κατάργηση της απόφασης (ΕΕ) 2015/2240 (ΕΕ L 166 της 11.5.2021, σ. 1).

9 Κανονισμός (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη», τον καθορισμό των κανόνων συμμετοχής και διάδοσής του, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 1).

10 Κανονισμός (ΕΕ) 2021/523 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Μαρτίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος InvestEU και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1017 (ΕΕ L 107 της 26.3.2021, σ. 30).

11 Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17).

ευνοεί την αξιοποίηση των οφελών της ψηφιοποίησης, περαιτέρω τεχνολογικές εξελίξεις και την ηγετική ψηφιακή θέση της Ευρώπης είναι μια βιώσιμη ψηφιακή υποδομή για τη συνδεσιμότητα, τη μικροηλεκτρονική και την ικανότητα επεξεργασίας μεγάλων όγκων δεδομένων. Απαιτείται άριστη και ασφαλής συνδεσιμότητα για όλους και όλες παντού στην Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών και απομακρυσμένων περιοχών[12]. Οι κοινωνικές ανάγκες για εύρος ζώνης τηλεφόρτωσης και μεταφόρτωσης αυξάνονται συνεχώς. Έως το 2030 δίκτυα με ταχύτητες gigabit θα πρέπει να είναι διαθέσιμα υπό προσβάσιμους όρους για όλους όσοι χρειάζονται ή επιθυμούν τέτοια χωρητικότητα. Επιπλέον, οι μικροεπεξεργαστές που βρίσκονται ήδη σήμερα στην αρχή των περισσότερων από τις βασικές, στρατηγικές αλυσίδες αξίας αναμένεται να έχουν ακόμη μεγαλύτερη ζήτηση στο μέλλον, ιδίως οι πιο καινοτόμοι. Ο κλιματικά ουδέτερος υψηλής ασφάλειας κόμβος παρυφής που εγγυάται πρόσβαση σε υπηρεσίες δεδομένων με χαμηλή λανθάνουσα καθυστέρηση, όπου και αν βρίσκονται οι επιχειρήσεις, καθώς και η κβαντική ικανότητα αναμένεται επίσης να αποτελέσουν καθοριστικούς παράγοντες.

(8) Πέραν των υποβοηθητικών παραγόντων, όλες οι προαναφερθείσες τεχνολογίες θα βρίσκονται στον πυρήνα νέων προϊόντων, νέων διαδικασιών κατασκευής και νέων επιχειρηματικών μοντέλων που θα βασίζονται στη δίκαιη ανταλλαγή δεδομένων στην οικονομία δεδομένων. Ο μετασχηματισμός των επιχειρήσεων θα εξαρτηθεί από την ικανότητά τους να υιοθετήσουν τις νέες ψηφιακές τεχνολογίες γρήγορα και κατά τρόπο οριζόντιο, μεταξύ άλλων σε βιομηχανικά οικοσυστήματα και οικοσυστήματα υπηρεσιών που σήμερα υστερούν.

(9) Η δημοκρατική ζωή και οι δημόσιες υπηρεσίες θα εξαρτηθούν επίσης σε μεγάλο βαθμό από τις ψηφιακές τεχνολογίες και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να είναι πλήρως προσβάσιμες για όλους, ως το καλύτερο στην κατηγορία του ψηφιακό περιβάλλον που θα παρέχει εύχρηστες, αποδοτικές και εξατομικευμένες υπηρεσίες και εργαλεία με υψηλά πρότυπα ασφάλειας και ιδιωτικότητας.

(10) Η Επιτροπή θα πρέπει να επανεξετάσει τους εν λόγω ψηφιακούς στόχους έως τον Ιούνιο του 2026, ώστε να αξιολογήσει αν εξακολουθούν να ανταποκρίνονται στο υψηλό επίπεδο φιλοδοξίας του ψηφιακού μετασχηματισμού και να τους επικαιροποιήσει ή να θεσπίσει πρόσθετους ψηφιακούς στόχους, αν χρειαστεί.

(11) Η αρμονική, συμπεριληπτική και σταθερή πρόοδος προς την κατεύθυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού και προς την επίτευξη των ψηφιακών στόχων στην Ένωση απαιτεί μια ολοκληρωμένη, ισχυρή, αξιόπιστη, ευέλικτη και διάφανη μορφή διακυβέρνησης, η οποία θα βασίζεται στη στενή συνεργασία και τον συντονισμό μεταξύ των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης και των κρατών μελών. Ο συντονισμός της σύγκλισης και η συνοχή και η αποτελεσματικότητα των πολιτικών και των μέτρων σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο θα πρέπει να διασφαλίζονται με κατάλληλο μηχανισμό. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να θεσπιστούν διατάξεις σχετικά με μηχανισμό παρακολούθησης και συνεργασίας για την εφαρμογή της ανακοίνωσης για την ψηφιακή πυξίδα.

(12) Ο μηχανισμός αυτός θα πρέπει να περιλαμβάνει αναβαθμισμένο σύστημα παρακολούθησης για τον εντοπισμό κενών στις στρατηγικές ψηφιακές ικανότητες της Ένωσης. Θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει μηχανισμό υποβολής εκθέσεων, μεταξύ άλλων, σχετικά με την πρόοδο προς το όραμα του 2030 και τους αντίστοιχους ψηφιακούς στόχους, καθώς και σχετικά με τη γενικότερη κατάσταση της

[12] Ένα μακρόπνοο όραμα για τις αγροτικές περιοχές της ΕΕ. COM(2021) 345 final.

συμμόρφωσης με τους στόχους που καθορίζονται στην παρούσα απόφαση. Θα πρέπει να θεσπίσει ένα πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών για τον εντοπισμό λύσεων που θα αντιμετωπίζουν τις αδυναμίες και για την πρόταση στοχοθετημένων δράσεων για αποτελεσματικές λύσεις.

(13) Ο δείκτης ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας (στο εξής: DESI)[13] θα πρέπει να αποτελεί μέρος της έκθεσης για την κατάσταση της ψηφιακής δεκαετίας και θα πρέπει να χρησιμοποιείται για την παρακολούθηση της προόδου ως προς την επίτευξη των ψηφιακών στόχων. Η παρακολούθηση αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνει ανάλυση των δεικτών μέτρησης της προόδου σε επίπεδο κρατών μελών, εθνικές πολιτικές και πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην επίτευξη των γενικών στόχων της παρούσας απόφασης και των ειδικών στόχων, καθώς και οριζόντιες και θεματικές αναλύσεις για την παρακολούθηση του ψηφιακού μετασχηματισμού των ευρωπαϊκών οικονομιών και κατάταξη της προόδου των κρατών μελών όσον αφορά τον εν λόγω μετασχηματισμό. Ειδικότερα, οι διαστάσεις και οι δείκτες του DESI θα πρέπει να ευθυγραμμίζονται με τους ψηφιακούς στόχους που καθορίζονται στην παρούσα απόφαση. Για κάθε ψηφιακό στόχο, οι βασικοί δείκτες επιδόσεων (στο εξής: ΒΔΕ) θα πρέπει να καθορίζονται σε εκτελεστικές πράξεις που εκδίδει η Επιτροπή. Οι ΒΔΕ θα πρέπει να επικαιροποιούνται, όταν αυτό είναι αναγκαίο για τη συνεχή αποτελεσματική παρακολούθηση, και να λαμβάνουν υπόψη τις τεχνολογικές εξελίξεις. Ο μηχανισμός συλλογής δεδομένων εντός των κρατών μελών θα πρέπει να ενισχυθεί ώστε να παρουσιάζει μια αναλυτική κατάσταση της προόδου όσον αφορά την επίτευξη των ψηφιακών στόχων, καθώς και πληροφορίες για τις σχετικές πολιτικές, προγράμματα και πρωτοβουλίες σε εθνικό επίπεδο. Με βάση τις επανεξετάσεις και όταν απαιτείται, η Επιτροπή θα πρέπει να καταρτίσει, σε διαβούλευση με τα κράτη μέλη, χάρτη πορείας για τον καθορισμό των μελλοντικών αναγκών συλλογής δεδομένων. . Για τον καθορισμό του DESI, η Επιτροπή θα πρέπει να βασίζεται ως επί το πλείστον σε επίσημες στατιστικές που συλλέγονται σε διάφορες έρευνες της Ένωσης σχετικά με την κοινωνία της πληροφορίας[14]. Η Επιτροπή θα πρέπει να χρησιμοποιεί ειδικές μελέτες για τη συλλογή δεδομένων για τους σχετικούς δείκτες που δεν μετρώνται στις έρευνες της Ένωσης.

(14) Για να ενημερώνονται οι συννομοθέτες σχετικά με την πρόοδο του ψηφιακού μετασχηματισμού στην Ένωση, η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ετήσια έκθεση για την «κατάσταση της ψηφιακής δεκαετίας», η οποία θα περιλαμβάνει επισκόπηση και ανάλυση του ψηφιακού μετασχηματισμού της Ένωσης, καθώς και αξιολόγηση της προόδου που έχει σημειωθεί όσον αφορά τους γενικούς στόχους της ψηφιακής δεκαετίας και τους ψηφιακούς στόχους για την περίοδο έως το 2030. Η έκθεση για την «κατάσταση της ψηφιακής δεκαετίας» και ιδίως για τον DESI θα πρέπει να τροφοδοτεί με στοιχεία το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, συμπεριλαμβανομένων πτυχών σχετικά με τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

---

[13] Ο δείκτης DESI είναι ένα ετήσιο σύνολο αναλύσεων και δεικτών μέτρησης, οι οποίοι χρησιμοποιούνται από το 2014 για την παρακολούθηση της συνολικής προόδου της Ευρώπης και τη συγκριτική αξιολόγηση της προόδου των επιμέρους κρατών μελών στον ψηφιακό τομέα, τροφοδοτώντας με στοιχεία τη διαδικασία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις.

[14] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1006/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 808/2004 σχετικά με τις κοινοτικές στατιστικές για την κοινωνία της πληροφορίας (ΕΕ L 286 της 31.10.2009, σ. 31).

(15) Ειδικότερα, η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει έκθεση σχετικά με την πρόοδο προς την επίτευξη των ψηφιακών στόχων, αναφέροντας λεπτομερώς τον βαθμό προόδου της Ένωσης σε σχέση με τις προβλεπόμενες πορείες για κάθε στόχο, την αξιολόγηση των προσπαθειών που απαιτούνται για την επίτευξη κάθε στόχου, συμπεριλαμβανομένων των επενδυτικών κενών στις ψηφιακές ικανότητες, και την ευαισθητοποίηση σχετικά με τις δράσεις που απαιτούνται για την αύξηση της ψηφιακής κυριαρχίας. Η έκθεση θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει αξιολόγηση της εφαρμογής των σχετικών κανονιστικών προτάσεων, καθώς και των δράσεων που αναλαμβάνονται σε επίπεδο Ένωσης και κρατών μελών.

(16) Με βάση την ανάλυση αυτή, η έκθεση θα περιλαμβάνει συγκεκριμένες συνιστώμενες πολιτικές, μέτρα και δράσεις. Κατά τη σύσταση πολιτικών, μέτρων ή δράσεων στην έκθεση, η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία, τις κοινές δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί, τις πολιτικές και τα μέτρα που έχουν καθοριστεί από τα κράτη μέλη, καθώς και την πρόοδο όσον αφορά τις συνιστώμενες δράσεις που έχουν προσδιοριστεί σε προηγούμενες εκθέσεις και έχουν εξεταστεί κατά τη διάρκεια της ετήσιας συνεργασίας. Επιπλέον, η Επιτροπή θα πρέπει να λάβει υπόψη τις διαφορές στις δυνατότητες των επιμέρους κρατών μελών να συμβάλουν στην επίτευξη των ψηφιακών στόχων, καθώς και τις πολιτικές, τα μέτρα και τις δράσεις που εφαρμόζονται ήδη και θεωρούνται κατάλληλα για την επίτευξη των στόχων, ακόμη και αν τα αποτελέσματά τους δεν έχουν ακόμη πραγματοποιηθεί.

(17) Η ετήσια έκθεση για την «κατάσταση της ψηφιακής δεκαετίας» θα πρέπει να παρουσιάζει την εφαρμογή των ψηφιακών αρχών όπως εγκρίθηκαν σε [να αναγραφεί ο τίτλος της επίσημης δήλωσης].

(18) Για να εξασφαλιστεί ότι επιτυγχάνονται οι γενικοί και οι ψηφιακοί στόχοι της ψηφιακής δεκαετίας, όπως ορίζονται στην παρούσα απόφαση, και ότι όλα τα κράτη μέλη συμβάλλουν αποτελεσματικά στον σκοπό αυτόν, ο σχεδιασμός και η εφαρμογή του μηχανισμού παρακολούθησης και συνεργασίας θα πρέπει να διασφαλίζουν την ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών μέσω ενός εποικοδομητικού και χωρίς αποκλεισμούς διαλόγου μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής.

(19) Η Επιτροπή θα πρέπει, από κοινού με τα κράτη μέλη, να αναπτύξει τις προβλεπόμενες πορείες της Ένωσης για την επίτευξη των ψηφιακών στόχων, όπως ορίζονται στην παρούσα απόφαση. Οι εν λόγω προβλεπόμενες πορείες θα πρέπει στη συνέχεια να μετατρέπονται από τα κράτη μέλη σε εθνικές πορείες, όταν είναι δυνατόν. Οι διαφορετικές δυνατότητες των κρατών μελών να συμβάλλουν στην επίτευξη των ψηφιακών στόχων θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και να αντικατοπτρίζονται στις εθνικές πορείες. Οι εν λόγω πορείες θα πρέπει να συμβάλουν στην αξιολόγηση της προόδου με την πάροδο του χρόνου σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο αντίστοιχα.

(20) Για να διασφαλιστεί ότι η συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών είναι αποδοτική και αποτελεσματική, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλλουν στην Επιτροπή εθνικούς στρατηγικούς χάρτες πορείας για την ψηφιακή δεκαετία που καλύπτουν την περίοδο έως το 2030 (στο εξής: εθνικοί στρατηγικοί χάρτες πορείας για την ψηφιακή δεκαετία), προτείνοντας, όταν είναι εφικτό και μετρήσιμο σε εθνικό επίπεδο, εθνικές πορείες και περιγράφοντας όλα τα μέσα που έχουν εγκριθεί, προγραμματιστεί ή εφαρμοστεί με σκοπό τη συμβολή στην επίτευξη, σε ενωσιακό επίπεδο, των γενικών στόχων της παρούσας απόφασης και των ψηφιακών στόχων. Οι εν λόγω εθνικοί στρατηγικοί χάρτες πορείας για την ψηφιακή δεκαετία θα πρέπει να αποτελέσουν βασικό εργαλείο για τον συντονισμό των πολιτικών των κρατών μελών και για τη διασφάλιση της προβλεψιμότητας για την αγορά. Τα κράτη μέλη θα πρέπει

να λαμβάνουν υπόψη τις σχετικές τομεακές πρωτοβουλίες, τόσο σε ενωσιακό όσο και σε εθνικό επίπεδο, και να διασφαλίζουν τη συνοχή με αυτές. Κατά τη διάρκεια του ετήσιου κύκλου συνεργασίας, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να προτείνουν προσαρμογές των εθνικών στρατηγικών χαρτών πορείας για την ψηφιακή δεκαετία, ώστε να λαμβάνουν υπόψη την εξέλιξη της ψηφιακής μετάβασης σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο και να ανταποκρίνονται, ιδίως, στις συνιστώμενες από την Επιτροπή πολιτικές, μέτρα και δράσεις.

(21) Η έγκαιρη διαθεσιμότητα του ραδιοφάσματος και η πρόσβαση σε αυτό είναι καίριας σημασίας για την επίτευξη των στόχων συνδεσιμότητας της «πορείας προς την ψηφιακή δεκαετία». Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη και οι χρήστες του ραδιοφάσματος ζητούν προβλεψιμότητα και ασφάλεια δικαίου και ταυτόχρονα ευελιξία (με βάση τις εξελισσόμενες ανάγκες) για τον καθορισμό οροσήμων όσον αφορά τη διαθεσιμότητα του ραδιοφάσματος. Ειδικότερα στο πλαίσιο της ταχέως εξελισσόμενης διαδικασίας ψηφιακού και πράσινου μετασχηματισμού, η έγκαιρη ενημέρωση σχετικά με τη μελλοντική διαθεσιμότητα ραδιοφάσματος και η συμβολή στον καθορισμό οροσήμων από βασικά ενδιαφερόμενα μέρη (όπως δημόσιες αρχές, βιομηχανία και χρήστες) θα αυξήσουν την ασφάλεια δικαίου και την προβλεψιμότητα των επενδύσεων.

(22) Δεδομένου ότι το ραδιοφάσμα είναι απαραίτητο για την επίτευξη των ψηφιακών στόχων και ιδίως για μια ασφαλή, αποδοτική και βιώσιμη ψηφιακή υποδομή, τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να υποβάλουν έκθεση σχετικά με τις πολιτικές και τα μέτρα που έχουν θεσπίσει και θα θεσπίσουν στο μέλλον όσον αφορά τη διαθεσιμότητα και τη δυνατότητα χρήσης του ραδιοφάσματος για τους υφιστάμενους χρήστες και τους μελλοντικούς επενδυτές και φορείς εκμετάλλευσης. Με την επιφύλαξη της δυνατότητας της Επιτροπής να προτείνει νέους στρατηγικούς προσανατολισμούς ή μηχανισμούς πολιτικής για το ραδιοφάσμα βάσει του άρθρου 4 παράγραφος 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[15], η Επιτροπή θα μπορούσε να παράσχει κατάλληλη καθοδήγηση στο πλαίσιο αυτό ώστε να επιτευχθούν οι γενικοί και οι ψηφιακοί στόχοι που καθορίζονται στην παρούσα απόφαση.

(23) Ο διάλογος συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών θα πρέπει να ξεκινήσει με την αξιολόγηση των εθνικών στρατηγικών χαρτών πορείας για την ψηφιακή δεκαετία και θα πρέπει να βασίζεται στα δεδομένα που παρέχονται και στην αξιολόγηση που πραγματοποιείται στην έκθεση σχετικά με την κατάσταση της ψηφιακής δεκαετίας, καθώς και στις παρατηρήσεις που λαμβάνονται από τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη.

(24) Η συνεργασία θα πρέπει στη συνέχεια να ενταχθεί σε έναν ετήσιο κύκλο. Το χρονοδιάγραμμα της ετήσιας συνεργασίας θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την ανάγκη να αντικατοπτρίζονται τα αποτελέσματα της συνεργασίας που επιτυγχάνονται μέχρι τη δεδομένη στιγμή, καθώς και τα μέτρα, οι δράσεις και οι προσαρμογές στους εθνικούς στρατηγικούς χάρτες πορείας για την ψηφιακή δεκαετία που προτείνονται στην έκθεση του επόμενου έτους.

(25) Για να σημειωθεί πρόοδος ως προς την επίτευξη των στόχων σύμφωνα με τις προβλεπόμενες πορείες, τα κράτη μέλη τα οποία, σύμφωνα με την έκθεση, έχουν

[15] Οδηγία (ΕΕ) 2018/1972 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Κώδικα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (ΕΕ L 321 της 17.12.2018, σ. 36).

σημειώσει ανεπαρκή πρόοδο σε έναν δεδομένο τομέα, θα πρέπει να προτείνουν μέτρα προσαρμογής και δράσεις που σκοπεύουν να αναλάβουν για την προώθηση της προόδου στον συγκεκριμένο κρίσιμο τομέα. Επιπλέον, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάζουν τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη προσέγγισαν τις συνιστώμενες πολιτικές, τα μέτρα και τις δράσεις που διατυπώθηκαν στην έκθεση του προηγούμενου έτους τόσο σε συλλογικό όσο και σε μεμονωμένο επίπεδο. Ένα κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει την έναρξη διαδικασίας αξιολόγησης από ομοτίμους ώστε να δοθεί στα άλλα κράτη μέλη η δυνατότητα να υποβάλουν παρατηρήσεις σχετικά με τις προτάσεις που προτίθεται το κράτος μέλος να υποβάλει στον εθνικό στρατηγικό χάρτη πορείας για την ψηφιακή δεκαετία, ιδίως όσον αφορά την καταλληλότητά τους για την επίτευξη συγκεκριμένου στόχου. Η Επιτροπή μπορεί επίσης να προτείνει την έναρξη διαδικασίας αξιολόγησης από ομοτίμους όσον αφορά τον στρατηγικό χάρτη πορείας ενός κράτους μέλους για την ψηφιακή δεκαετία.

(26) Η Επιτροπή και ένα ή περισσότερα κράτη μέλη μπορούν να αναλαμβάνουν κοινές δεσμεύσεις όσον αφορά συντονισμένες δράσεις που επιθυμούν να αναλάβουν ώστε να επιτύχουν τους στόχους, να δημιουργήσουν πολυκρατικά έργα και να συμφωνήσουν σχετικά με οποιαδήποτε άλλα μέτρα και δράσεις σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο με σκοπό την επίτευξη προόδου ως προς την επίτευξη των στόχων σύμφωνα με τις προβλεπόμενες πορείες.

(27) Η αποτελεσματική εφαρμογή των συνιστώμενων πολιτικών, μέτρων και δράσεων, καθώς και των εθνικών στρατηγικών χαρτών πορείας για την ψηφιακή δεκαετία και των προσαρμογών τους, είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη των γενικών και των ψηφιακών στόχων. Εάν ένα κράτος μέλος δεν εφαρμόσει αποτελεσματικά τα μέτρα αυτά και οι λόγοι που προβάλλονται για τη μη εφαρμογή τους κρίνονται ανεπαρκείς, η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει χωριστή σύσταση, με την επιφύλαξη των εξουσιών της Επιτροπής δυνάμει της Συνθήκης. Οι εν λόγω συστάσεις θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη και να είναι συμπληρωματικές των πιο πρόσφατων ειδικών ανά χώρα συστάσεις που εκδόθηκαν στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

(28) Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος θα πρέπει να λαμβάνει ιδιαιτέρως υπόψη τη σύσταση και, κατά περίπτωση, να προσαρμόζει τον εθνικό στρατηγικό χάρτη πορείας για την ψηφιακή δεκαετία. Σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος δεν προτίθεται να εφαρμόσει τη σύσταση, θα πρέπει να αναφέρει τους λόγους για τους οποίους αποφασίζει να μην το πράξει και να δημοσιοποιεί τους λόγους αυτούς.

(29) Για να διασφαλίζεται η διαφάνεια και η συμμετοχή του κοινού, η Επιτροπή θα πρέπει να συνεργάζεται με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή θα πρέπει να συνεργάζεται στενά με τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων ιδιωτικών και δημόσιων φορέων, όπως φορείς που διέπονται από το δημόσιο δίκαιο του τομέα της εκπαίδευσης ή της υγείας, και να διαβουλεύεται με αυτούς τους φορείς σχετικά με μέτρα για την επιτάχυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού σε επίπεδο Ένωσης. Η συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών θα είναι σημαντική και σε επίπεδο κρατών μελών, ιδίως κατά την έκδοση των εθνικών στρατηγικών χαρτών πορείας για την ψηφιακή δεκαετία και των προσαρμογών τους.

(30) Τα πολυκρατικά έργα στα οποία συμμετέχουν πολλά κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν δυνατότητα για παρεμβάσεις μεγάλης κλίμακας σε βασικούς τομείς που είναι αναγκαίοι για την επίτευξη των ψηφιακών στόχων, ιδίως με τη συγκέντρωση πόρων από την Ένωση, τα κράτη μέλη και, κατά περίπτωση, από ιδιωτικές πηγές. Θα πρέπει να εφαρμόζονται με συντονισμένο τρόπο, σε στενή συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών. Για τον λόγο αυτόν, η Επιτροπή θα πρέπει να

διαδραματίσει κεντρικό ρόλο στην επιτάχυνση της ανάπτυξης πολυκρατικών έργων μέσω του εντοπισμού πολυκρατικών έργων έτοιμων προς υλοποίηση μεταξύ των κατηγοριών έργων που περιλαμβάνονται ενδεικτικά στο παράρτημα, στην παροχή συμβουλών στα κράτη μέλη σχετικά με την επιλογή του μηχανισμού υλοποίησης, την επιλογή των πηγών χρηματοδότησης και τον συνδυασμό τους, άλλα στρατηγικά ζητήματα που σχετίζονται με την υλοποίηση των εν λόγω έργων, καθώς και την επιλογή της κοινοπραξίας ευρωπαϊκής ψηφιακής υποδομής (EDIC) ως μηχανισμού υλοποίησης, κατά περίπτωση.

(31) Η δημόσια στήριξη σε πολυκρατικά έργα θα πρέπει να χρησιμοποιείται κυρίως για την αντιμετώπιση δυσλειτουργιών της αγοράς ή καταστάσεων μη ικανοποιητικής αξιοποίησης επενδύσεων, κατά τρόπο αναλογικό, χωρίς να επικαλύπτει ή να παραγκωνίζει την ιδιωτική χρηματοδότηση και αποφέροντας σαφή ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία, σε συμμόρφωση προς το εφαρμοστέο δίκαιο της Ένωσης και το εθνικό δίκαιο που συνάδει με το δίκαιο της Ένωσης.

(32) Τα πολυκρατικά έργα θα πρέπει να είναι σε θέση να προσελκύουν και να συνδυάζουν, με αποτελεσματικό τρόπο, διάφορες πηγές χρηματοδότησης από την Ένωση και τα κράτη μέλη. Ειδικότερα, θα πρέπει να είναι δυνατός ο συνδυασμός κονδυλίων από ενωσιακό πρόγραμμα υπό κεντρική διαχείριση με πόρους που δεσμεύονται από τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, συνεισφορών από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, όπως εξηγείται στο μέρος 3 των κατευθυντήριων γραμμών της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη σχετικά με τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας[16], καθώς και συνεισφορών από τα ευρωπαϊκά ταμεία περιφερειακής ανάπτυξης και συνοχής. Όποτε δικαιολογείται από τη φύση ενός συγκεκριμένου πολυκρατικού έργου, το έργο θα πρέπει επίσης να είναι ανοιχτό σε συνεισφορές από οντότητες διαφορετικές από την Ένωση και τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων των ιδιωτικών συνεισφορών.

(33) Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και ενεργώντας ως συντονίστρια πολυκρατικών έργων, θα πρέπει να συνδράμει τα κράτη μέλη στον προσδιορισμό των συμφερόντων τους σε πολυκρατικά έργα, να παρέχει καθοδήγηση όσον αφορά την επιλογή των βέλτιστων μηχανισμών υλοποίησης και να παρέχει βοήθεια κατά την υλοποίηση, συμβάλλοντας στην ευρύτερη δυνατή συμμετοχή.

(34) Η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να θεσπίσει, κατόπιν αίτησης των κρατών μελών και αν το κρίνει σκόπιμο, κυρίως στις περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει εναλλακτικός κατάλληλος μηχανισμός υλοποίησης, μια κοινοπραξία ευρωπαϊκής ψηφιακής υποδομής (EDIC) για την υλοποίηση του εν λόγω πολυκρατικού έργου.

(35) Για να εξασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες όσον αφορά τους βασικούς δείκτες επιδόσεων και τη σύσταση της EDIC. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[17],

---

16 Βρυξέλλες, SWD(2021) 12 final της 22ας Ιανουαρίου 2021.

17 Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

1) Με την παρούσα απόφαση θεσπίζεται πρόγραμμα πολιτικής «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία» και μηχανισμός παρακολούθησης και συνεργασίας για το εν λόγω πρόγραμμα, ο οποίος περιλαμβάνει μέτρα για:

α) τον καθορισμό σαφούς κατεύθυνσης για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της Ένωσης και για την επίτευξη των ψηφιακών στόχων·

β) τη διάρθρωση και την τόνωση της συνεργασίας μεταξύ των θεσμικών οργάνων της Ένωσης και των κρατών μελών·

γ) τη διασφάλιση της συνέπειας, της συγκρισιμότητας και της πληρότητας της παρακολούθησης και της υποβολής εκθέσεων από την Ένωση.

2) Η παρούσα απόφαση θεσπίζει επίσης ένα πλαίσιο για τα πολυκρατικά έργα.

Άρθρο 2

Γενικοί στόχοι

Τα θεσμικά όργανα της Ένωσης και τα κράτη μέλη συνεργάζονται για την υποστήριξη και την επίτευξη των ακόλουθων γενικών στόχων:

α) προώθηση ενός ανθρωποκεντρικού, συμπεριληπτικού, ασφαλούς και ανοικτού ψηφιακού περιβάλλοντος στο οποίο οι ψηφιακές τεχνολογίες και υπηρεσίες σέβονται και ενισχύουν τις αρχές και τις αξίες της Ένωσης·

β) ενίσχυση της συλλογικής ανθεκτικότητας των κρατών μελών και γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος κυρίως με την προώθηση βασικών και εξειδικευμένων ψηφιακών δεξιοτήτων για όλους και την προώθηση της ανάπτυξης συστημάτων ψηφιακής εκπαίδευσης και κατάρτισης υψηλών επιδόσεων·

γ) διασφάλιση της ψηφιακής κυριαρχίας, κυρίως μέσω ασφαλών και προσβάσιμων ψηφιακών υποδομών με ικανότητα επεξεργασίας μεγάλων όγκων δεδομένων, οι οποίες καθιστούν δυνατές άλλες τεχνολογικές εξελίξεις, υποστηρίζοντας την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας της Ένωσης·

δ) προώθηση της ανάπτυξης και της χρήσης ψηφιακών δυνατοτήτων που παρέχουν πρόσβαση σε ψηφιακές τεχνολογίες και δεδομένα με εύκολους και δίκαιους όρους, ώστε να επιτευχθεί υψηλό επίπεδο ψηφιακής έντασης και καινοτομίας στις επιχειρήσεις της Ένωσης, κυρίως στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις·

ε) διασφάλιση ότι η δημοκρατική ζωή, οι δημόσιες υπηρεσίες και οι υπηρεσίες υγείας και περίθαλψης είναι προσβάσιμες στο διαδίκτυο για όλους, κυρίως τις μειονεκτούσες ομάδες, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία, με την παροχή συμπεριληπτικών, αποτελεσματικών και εξατομικευμένων υπηρεσιών και εργαλείων με υψηλά πρότυπα ασφάλειας και ιδιωτικότητας·

στ) διασφάλιση ότι οι ψηφιακές υποδομές και τεχνολογίες θα καθίστανται αποδεδειγμένα πιο βιώσιμες και αποδοτικές ως προς τη χρήση ενέργειας και πόρων και θα συμβάλλουν σε μια βιώσιμη κυκλική και κλιματικά ουδέτερη οικονομία και κοινωνία σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία·

ζ) προώθηση συνθηκών σύγκλισης για επενδύσεις στον ψηφιακό μετασχηματισμό σε ολόκληρη την Ένωση, μεταξύ άλλων με την ενίσχυση των συνεργειών μεταξύ της χρήσης ενωσιακών και εθνικών κονδυλίων και την ανάπτυξη προβλέψιμων ρυθμιστικών προσεγγίσεων·

η) διασφάλιση ότι όλες οι πολιτικές και τα προγράμματα που σχετίζονται με την επίτευξη των ψηφιακών στόχων λαμβάνονται υπόψη με συντονισμένο και συνεκτικό τρόπο ώστε να συμβάλουν πλήρως στην ψηφιακή μετάβαση.

Άρθρο 3

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1) «δείκτης ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας (DESI)»: ετήσιο σύνολο δεικτών ανάλυσης και μέτρησης βάσει των οποίων η Επιτροπή παρακολουθεί τις συνολικές ψηφιακές επιδόσεις της Ένωσης και των κρατών μελών σε διάφορες διαστάσεις πολιτικής, συμπεριλαμβανομένης της προόδου τους προς την επίτευξη των ψηφιακών στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 4·

2) «πολυκρατικά έργα»: έργα μεγάλης κλίμακας που διευκολύνουν την επίτευξη των ψηφιακών στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 4, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησης της Ένωσης και των κρατών μελών, και πληρούν τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο άρθρο 12·

3) «στατιστικές»: οι στατιστικές όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[18]·

4) «αξιολόγηση από ομοτίμους»: μηχανισμός επανεξέτασης με τον οποίο τα κράτη μέλη μπορούν να διατυπώνουν παρατηρήσεις σχετικά με συγκεκριμένες πτυχές των πολιτικών, των μέτρων και των δράσεων που προτείνονται από ένα συγκεκριμένο κράτος μέλος και ειδικότερα σχετικά με την καταλληλότητά τους να συμβάλουν στην επίτευξη συγκεκριμένου στόχου εκ των ψηφιακών στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 4, στο πλαίσιο της ετήσιας συνεργασίας που καθορίζεται στο άρθρο 8, ο οποίος μπορεί να χρησιμεύσει για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών·

5) «προβλεπόμενη πορεία»: η πορεία που χαράσσεται ανά ψηφιακό στόχο έως το 2030 για την επίτευξη των ψηφιακών στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 4 και με βάση ιστορικά δεδομένα, αν είναι διαθέσιμα.

---

[18] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2009, σχετικά με τις ευρωπαϊκές στατιστικές και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1101/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη διαβίβαση στη Στατιστική Υπηρεσία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων πληροφοριών που καλύπτονται από το στατιστικό απόρρητο, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 322/97 του Συμβουλίου σχετικά με τις κοινοτικές στατιστικές και της απόφασης 89/382/ΕΟΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου για τη σύσταση επιτροπής του στατιστικού προγράμματος των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων(ΕΕ L 87 της 31.3.2009, σ. 164).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΨΗΦΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Άρθρο 4

Ψηφιακοί στόχοι

1) Τα θεσμικά όργανα της Ένωσης και τα κράτη μέλη συνεργάζονται για την επίτευξη των ακόλουθων ψηφιακών στόχων στην Ένωση έως το 2030:

   1) πληθυσμός με ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακοί επαγγελματίες υψηλής κατάρτισης:

      α) τουλάχιστον το 80 % των ατόμων ηλικίας 16-74 ετών να διαθέτουν τουλάχιστον βασικές ψηφιακές δεξιότητες·

      β) να απασχολούνται τουλάχιστον 20 εκατομμύρια ειδικοί στις τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ), με σύγκλιση μεταξύ γυναικών και ανδρών·

   2) ασφαλείς, αποδοτικές και βιώσιμες ψηφιακές υποδομές:

      α) όλα τα ευρωπαϊκά νοικοκυριά να καλύπτονται από δίκτυο Gigabit, με όλες τις κατοικημένες περιοχές να καλύπτονται από 5G·

      β) στην παραγωγή βιώσιμων ημιαγωγών τεχνολογίας αιχμής στην Ένωση να αντιστοιχεί τουλάχιστον το 20 % της παγκόσμιας παραγωγής σε αξία·

      γ) να αναπτυχθούν στην ΕΕ τουλάχιστον 10 000 κλιματικά ουδέτεροι υψηλής ασφάλειας «κόμβοι παρυφών», κατανεμημένοι κατά τρόπο που εγγυάται πρόσβαση σε υπηρεσίες δεδομένων με χαμηλή λανθάνουσα καθυστέρηση (λίγα χιλιοστά του δευτερολέπτου), όπου και αν βρίσκονται οι επιχειρήσεις·

      δ) έως το 2025 η Ένωση να έχει τον πρώτο της υπολογιστή με κβαντική επιτάχυνση, ανοίγοντας τον δρόμο ώστε η Ένωση να βρίσκεται στην αιχμή των κβαντικών δυνατοτήτων έως το 2030·

   3) ψηφιακός μετασχηματισμός επιχειρήσεων:

      α) τουλάχιστον το 75 % των επιχειρήσεων της Ένωσης να χρησιμοποιούν:

         1) υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους·

         2) μαζικά δεδομένα·

         3) τεχνητή νοημοσύνη·

      β) περισσότερο από το 90 % των ενωσιακών μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) να κατακτήσουν ένα τουλάχιστον βασικό επίπεδο ψηφιακής έντασης·

      γ) η Ένωση να αναπτύξει το δίκτυο των καινοτόμων αναπτυσσόμενων επιχειρήσεών της και να βελτιώσει την πρόσβασή τους σε χρηματοδότηση, με αποτέλεσμα τον διπλασιασμό τουλάχιστον του αριθμού των εταιρειών-μονόκερων στην Ευρώπη·

   4) ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών:

α) 100 % προσβάσιμη διαδικτυακή παροχή βασικών δημόσιων υπηρεσιών διαθέσιμων για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις της Ένωσης·

β) το 100 % των πολιτών της Ένωσης να έχουν πρόσβαση στα ιατρικά τους μητρώα (ηλεκτρονικά μητρώα υγείας)·

γ) τουλάχιστον το 80 % των πολιτών της Ένωσης να χρησιμοποιούν μια λύση ψηφιακής ταυτότητας.

2) Η Επιτροπή επανεξετάζει τους ψηφιακούς στόχους που ορίζονται στην παράγραφο 1 έως το 2026. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με το αποτέλεσμα της επανεξέτασης και υποβάλλει νομοθετική πρόταση για την αναθεώρηση των ψηφιακών στόχων της παραγράφου 1 όταν το θεωρεί αναγκαίο για την αντιμετώπιση των τεχνικών, οικονομικών και κοινωνικών εξελίξεων για τον επιτυχή ψηφιακό μετασχηματισμό της Ένωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ: ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Άρθρο 5

Παρακολούθηση της προόδου

1) Η Επιτροπή παρακολουθεί την πρόοδο της Ένωσης σε σχέση με τους γενικούς και ψηφιακούς στόχους που ορίζονται στα άρθρα 2 και 4. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή βασίζεται στον δείκτη ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας (DESI) και, για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης σύμφωνα με το άρθρο 25 παράγραφος 2, καθορίζει σε εκτελεστική πράξη τους βασικούς δείκτες επιδόσεων (ΒΔΕ) για κάθε ψηφιακό στόχο. .

2) Τα κράτη μέλη παρέχουν εγκαίρως στην Επιτροπή τις αναγκαίες στατιστικές και δεδομένα που απαιτούνται για την αποτελεσματική παρακολούθηση της ψηφιακής μετάβασης και του βαθμού επίτευξης των ψηφιακών στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 4. Στα στοιχεία αυτά περιλαμβάνονται οι σχετικές πληροφορίες σχετικά με τη διαθεσιμότητα και την προσβασιμότητα του φάσματος. Όταν οι σχετικές στατιστικές από τα κράτη μέλη δεν είναι ακόμη διαθέσιμες, η Επιτροπή μπορεί να χρησιμοποιεί εναλλακτική μεθοδολογία συλλογής δεδομένων, όπως μελέτες ή άμεση συλλογή δεδομένων από τα κράτη μέλη, σε διαβούλευση με τα κράτη μέλη. Η χρήση της εν λόγω εναλλακτικής μεθοδολογίας συλλογής δεδομένων δεν επηρεάζει τα καθήκοντα της Eurostat όπως ορίζονται στην απόφαση 2012/504/ΕΕ της Επιτροπής[19].

3) Η Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, καθορίζει σε επίπεδο Ένωσης τις προβλεπόμενες πορείες για την επίτευξη κάθε ψηφιακού στόχου, οι οποίες θα χρησιμεύουν ως βάση για την παρακολούθηση και τους εθνικούς στρατηγικούς χάρτες πορείας για την ψηφιακή δεκαετία. Αν απαιτείται, υπό το πρίσμα των τεχνικών, οικονομικών ή κοινωνικών εξελίξεων, η Επιτροπή επικαιροποιεί μία ή περισσότερες από αυτές τις προβλεπόμενες πορείες.

4) Τα κράτη μέλη παρέχουν εγκαίρως στην Επιτροπή τις αναγκαίες πληροφορίες που απαιτούνται για την αποτελεσματική παρακολούθηση της προόδου όσον αφορά την εφαρμογή των αρχών όπως κατοχυρώνονται σε [να αναγραφεί ο τίτλος της επίσημης δήλωσης].

[19] Απόφαση 2012/504/ΕΕ της Επιτροπής, της 17ης Σεπτεμβρίου 2012, για την Eurostat (ΕΕ L 251 της 18.9.2012, σ. 49).

Άρθρο 6

Έκθεση για την «κατάσταση της ψηφιακής δεκαετίας»

1) Η Επιτροπή υποβάλλει ετησίως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση για την «κατάσταση της ψηφιακής δεκαετίας». Η εν λόγω έκθεση αποτελεί την ολοκληρωμένη έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την πρόοδο όσον αφορά τον ψηφιακό μετασχηματισμό της Ένωσης και περιλαμβάνει τον δείκτη ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας (DESI).

2) Στην έκθεση για την «κατάσταση της ψηφιακής δεκαετίας», η Επιτροπή παρέχει αξιολόγηση της προόδου της ψηφιακής μετάβασης της Ένωσης σε σχέση με τους ψηφιακούς στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 4, καθώς και αξιολόγηση της κατάστασης συμμόρφωσης με τους γενικούς στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 2 και τις αρχές που κατοχυρώνονται σε [να προστεθεί ο τίτλος της επίσημης δήλωσης]. Η αξιολόγηση της επιτευχθείσας προόδου βασίζεται, κυρίως, στην ανάλυση και στους βασικούς δείκτες επιδόσεων του DESI σε σύγκριση με τις προβλεπόμενες πορείες σε επίπεδο Ένωσης και, κατά περίπτωση, σε εθνικό επίπεδο και, κατά περίπτωση, στη δημιουργία πολυκρατικών έργων και στην πρόοδό τους.

3) Στην έκθεση για την «κατάσταση της ψηφιακής δεκαετίας», η Επιτροπή μπορεί να συστήνει πολιτικές, μέτρα ή δράσεις που πρέπει να αναλάβουν τα κράτη μέλη σε τομείς όπου η πρόοδος ήταν ανεπαρκής για την επίτευξη των ψηφιακών στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 4 ή όπου έχουν εντοπιστεί σημαντικά κενά και ελλείψεις με βάση τα αποτελέσματα της έκθεσης για την «κατάσταση της ψηφιακής δεκαετίας». Οι εν λόγω συνιστώμενες πολιτικές, μέτρα ή δράσεις μπορούν, ειδικότερα, να αφορούν:

   α) το επίπεδο φιλοδοξίας των συνεισφορών και των πρωτοβουλιών που προτείνονται από τα κράτη μέλη, με σκοπό τη συλλογική επίτευξη των γενικών και ψηφιακών στόχων που καθορίζονται στα άρθρα 2 και 4·

   β) τις πολιτικές, τα μέτρα και τις δράσεις σε επίπεδο κράτους μέλους, καθώς και άλλες πολιτικές και μέτρα με ενδεχόμενο διασυνοριακό ενδιαφέρον·

   γ) τυχόν πρόσθετες πολιτικές, μέτρα ή δράσεις που ενδεχομένως απαιτούνται για τις προσαρμογές των εθνικών στρατηγικών χαρτών πορείας για την ψηφιακή δεκαετία·

   δ) τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ υφιστάμενων και προγραμματισμένων πολιτικών, μέτρων και δράσεων, καθώς και τη συνοχή τους.

(4) Η έκθεση λαμβάνει υπόψη τις κοινές δεσμεύσεις που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 4, καθώς και την εφαρμογή τους.

(5) Η έκθεση περιλαμβάνει επίσης πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο όσον αφορά τις συνιστώμενες πολιτικές, μέτρα ή δράσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου και τις συστάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 9 και την εφαρμογή τους.

(6) Η έκθεση μπορεί επίσης να αξιολογεί την ανάγκη για τυχόν πρόσθετες πολιτικές, μέτρα ή δράσεις που ενδέχεται να απαιτούνται σε επίπεδο Ένωσης.

(1)

Άρθρο 7

Εθνικοί στρατηγικοί χάρτες πορείας για την ψηφιακή δεκαετία

1) Έως [*έξι μήνες μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης — η συγκεκριμένη ημερομηνία θα προστεθεί από την Υπηρεσία Εκδόσεων*], τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή τους εθνικούς στρατηγικούς χάρτες πορείας για την ψηφιακή δεκαετία, οι οποίοι είναι συνεπείς με τους γενικούς και ψηφιακούς στόχους που καθορίζονται στην παρούσα απόφαση και συμβάλλουν στην επίτευξή τους σε επίπεδο Ένωσης. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή λαμβάνουν υπόψη τις σχετικές τομεακές πρωτοβουλίες και εξασφαλίζουν τη συνέπεια με αυτές.

2) Τα κράτη μέλη καθορίζουν στους εθνικούς στρατηγικούς χάρτες πορείας για την ψηφιακή δεκαετία:

   α) τις κύριες εφαρμοζόμενες, εγκεκριμένες και προγραμματισμένες πολιτικές, μέτρα και δράσεις που συμβάλλουν στους γενικούς και ψηφιακούς στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 2 και 4·

   β) τις εθνικές προβλεπόμενες πορείες που συμβάλλουν σε σχετικούς ψηφιακούς στόχους μετρήσιμους σε εθνικό επίπεδο·

   γ) τον αντίκτυπο που αναμένεται να έχει κάθε ψηφιακός στόχος ως αποτέλεσμα των εφαρμοζόμενων, εγκεκριμένων και προγραμματισμένων πολιτικών, μέτρων και δράσεων·

   δ) το χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή των εγκεκριμένων και προγραμματισμένων πολιτικών, μέτρων και δράσεων, καθώς και εκτίμηση του χρόνου κατά τον οποίο οι εν λόγω πολιτικές, μέτρα και δράσεις αναμένεται να έχουν αντίκτυπο στην επίτευξη των ψηφιακών στόχων.

3) Οι πολιτικές, τα μέτρα και οι δράσεις που αναφέρονται στο στοιχείο α) αφορούν την επίτευξη των γενικών και ψηφιακών στόχων της παρούσας απόφασης για τους οποίους, κατά την ημερομηνία υποβολής των εθνικών στρατηγικών χαρτών πορείας για την ψηφιακή δεκαετία ή της προσαρμογής των εν λόγω χαρτών πορείας, ισχύει ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα:

   α) ισχύουν άμεσα εφαρμοστέοι ενωσιακοί ή εθνικοί νόμοι·

   β) έχουν αναληφθεί μία ή περισσότερες δεσμεύσεις για την υιοθέτηση πολιτικών, μέτρων ή δράσεων·

   γ) έχουν διατεθεί χρηματοδοτικοί πόροι·

   δ) έχουν κινητοποιηθεί ανθρώπινοι πόροι·

   ε) έχουν κατανεμηθεί ή εκχωρηθεί ή έχουν δεσμευτεί για να κατανεμηθούν ή να εκχωρηθούν πόροι ραδιοφάσματος από τις αρμόδιες εθνικές αρχές·

   στ) αποτελούν άλλους σημαντικούς παράγοντες που συνδέονται με τους γενικούς και ψηφιακούς στόχους.

4) Τα κράτη μέλη παρέχουν γενική επισκόπηση της επένδυσης που απαιτείται για τη συμβολή στους γενικούς και ψηφιακούς στόχους, όπως καθορίζονται στους εθνικούς στρατηγικούς χάρτες πορείας για την ψηφιακή δεκαετία, καθώς και γενική περιγραφή των πηγών της εν λόγω επένδυσης, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της προγραμματισμένης χρήσης προγραμμάτων και μέσων της Ένωσης. Στους εθνικούς στρατηγικούς χάρτες πορείας για την ψηφιακή δεκαετία μπορεί επίσης να περιλαμβάνονται προτάσεις για πολυκρατικά έργα.

5) Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εθνικοί στρατηγικοί χάρτες πορείας για την ψηφιακή δεκαετία λαμβάνουν υπόψη τις πιο πρόσφατες ειδικές ανά χώρα συστάσεις που εκδίδονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Οι προσαρμογές των εθνικών στρατηγικών χαρτών πορείας για την ψηφιακή δεκαετία λαμβάνουν υπόψη τις συνιστώμενες πολιτικές, μέτρα και δράσεις βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 3 και τις συστάσεις που εκδίδονται βάσει του άρθρου 9.

6) Η Επιτροπή παρέχει καθοδήγηση και υποστήριξη στα κράτη μέλη κατά την κατάρτιση των εθνικών στρατηγικών χαρτών πορείας για την ψηφιακή δεκαετία, μεταξύ άλλων σχετικά με τον τρόπο καθορισμού σε εθνικό επίπεδο, όταν είναι δυνατόν, κατάλληλων προβλεπόμενων πορειών που μπορούν να συμβάλουν αποτελεσματικά στην επίτευξη των προβλεπόμενων πορειών σε ενωσιακό επίπεδο.

Άρθρο 8

Ετήσια συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών

1) Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή συνεργάζονται στενά ώστε να προσδιορίσουν τρόπους αντιμετώπισης των ανεπαρκειών σε τομείς στους οποίους η πρόοδος ήταν ανεπαρκής για την επίτευξη ενός ή περισσότερων από τους ψηφιακούς στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 4 ή στους οποίους έχουν εντοπιστεί σημαντικά κενά και ελλείψεις με βάση τα αποτελέσματα της έκθεσης για την «κατάσταση της ψηφιακής δεκαετίας». Η εν λόγω ανάλυση λαμβάνει υπόψη, ειδικότερα, τις διαφορετικές ικανότητες των κρατών μελών όσον αφορά τη συμβολή τους σε ορισμένους από τους ψηφιακούς στόχους, καθώς και τον κίνδυνο οι καθυστερήσεις σε ορισμένους από τους στόχους αυτούς να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στην επίτευξη άλλων ψηφιακών στόχων.

2) Εντός δύο μηνών από τη δημοσίευση της έκθεσης για την «κατάσταση της ψηφιακής δεκαετίας», η Επιτροπή και τα κράτη μέλη προσπαθούν να συζητήσουν τις προκαταρκτικές παρατηρήσεις των κρατών μελών, ιδίως όσον αφορά τις πολιτικές, τα μέτρα και τις δράσεις που συνιστά η Επιτροπή στην έκθεση για την «κατάσταση της ψηφιακής δεκαετίας».

3) Εντός πέντε μηνών από τη δημοσίευση της έκθεσης για την «κατάσταση της ψηφιακής δεκαετίας», τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή προσαρμογές των εθνικών στρατηγικών χαρτών πορείας για την ψηφιακή δεκαετία που περιλαμβάνουν πολιτικές, μέτρα και δράσεις που προτίθενται να αναλάβουν, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, προτάσεων για πολυκρατικά έργα, ώστε να προωθήσουν την πρόοδο στους τομείς που αφορούν οι ψηφιακοί στόχοι που ορίζονται στο άρθρο 4 και να εκπληρώσουν τους στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 2. Εάν ένα κράτος μέλος θεωρεί ότι δεν απαιτείται καμία δράση και ότι ο εθνικός στρατηγικός χάρτης πορείας για την ψηφιακή δεκαετία δεν απαιτεί επικαιροποίηση, αιτιολογεί γραπτώς την άποψή του.

4) Σε οποιαδήποτε στιγμή της ετήσιας συνεργασίας, η Επιτροπή και ένα ή περισσότερα κράτη μέλη μπορούν να αναλαμβάνουν κοινές δεσμεύσεις, να διαβουλεύονται με άλλα κράτη μέλη σχετικά με πολιτικές, μέτρα ή δράσεις ή να δημιουργούν πολυκρατικά έργα, όπως προβλέπεται στο άρθρο 12. Η Επιτροπή ή ένα κράτος μέλος που έχει προτείνει πολιτική, μέτρο ή δράση μπορεί επίσης να ζητήσει την έναρξη διαδικασίας αξιολόγησης από ομοτίμους όσον αφορά συγκεκριμένες πτυχές της συγκεκριμένης πολιτικής, μέτρου ή δράσης, ιδίως όσον αφορά την καταλληλότητά τους να συμβάλουν στην επίτευξη συγκεκριμένου ψηφιακού στόχου. Το αποτέλεσμα

της διαδικασίας αξιολόγησης από ομοτίμους μπορεί να συμπεριλαμβάνεται στην επόμενη έκθεση για την «κατάσταση της ψηφιακής δεκαετίας».

5) Η Επιτροπή προσπαθεί να ενημερώσει τα κράτη μέλη σχετικά με τις συνιστώμενες πολιτικές, μέτρα και δράσεις που προτίθεται να συμπεριλάβει στην έκθεση για την «κατάσταση της ψηφιακής δεκαετίας» πριν από τη δημοσίευση της έκθεσης.

Άρθρο 9

Συστάσεις

1) Εάν ένα κράτος μέλος δεν εφαρμόζει τις κατάλληλες προσαρμογές στον εθνικό στρατηγικό χάρτη πορείας για την ψηφιακή δεκαετία σύμφωνα με τις πολιτικές, τα μέτρα ή τις δράσεις που συνιστά η Επιτροπή βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 3 χωρίς να παρέχει επαρκή αιτιολόγηση, η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει σύσταση, η οποία θα περιλαμβάνει ειδική ανάλυση του τρόπου με τον οποίο η συγκεκριμένη παράλειψη θα μπορούσε να επηρεάσει την επίτευξη των γενικών και ψηφιακών στόχων της παρούσας απόφασης.

2) Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος λαμβάνει ιδιαιτέρως υπόψη τη σύσταση της Επιτροπής και, κατά περίπτωση, προσαρμόζει αναλόγως τον εθνικό στρατηγικό χάρτη πορείας για την ψηφιακή δεκαετία εντός τριών μηνών. Εάν το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος θεωρεί ότι δεν θα πρέπει να προσαρμόσει τον εθνικό στρατηγικό χάρτη πορείας για την ψηφιακή δεκαετία σύμφωνα με τη σύσταση ή σημαντικό μέρος αυτής, γνωστοποιεί γραπτώς τους λόγους στην Επιτροπή και τους δημοσιοποιεί εντός τριών μηνών.

3) Οι συστάσεις είναι συμπληρωματικές των πιο πρόσφατων ειδικών ανά χώρα συστάσεων που εκδόθηκαν στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

4) Επιπλέον, σε περίπτωση που η Επιτροπή καταλήξει στο συμπέρασμα ότι τα εθνικά μέτρα είναι ανεπαρκή και θέτουν σε κίνδυνο την έγκαιρη επίτευξη των γενικών και ψηφιακών στόχων που ορίζονται στην παρούσα απόφαση, μπορεί να προτείνει μέτρα, κατά περίπτωση, και να ασκήσει τις εξουσίες της δυνάμει των Συνθηκών, ώστε να διασφαλίσει τη συλλογική επίτευξη των εν λόγω στόχων.

5) Σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος παρεκκλίνει συνεχώς από την εθνική προβλεπόμενη πορεία για αρκετά έτη ή, εναλλακτικά, δεν προτίθεται να λάβει διορθωτικά μέτρα βάσει προηγούμενης σύστασης της Επιτροπής, η Επιτροπή μπορεί να ξεκινά στοχευμένο διάλογο με το εν λόγω κράτος μέλος και να ενημερώσει σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

6) Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για κάθε σύσταση που εκδίδεται δυνάμει του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 10

Συνεργασία

1) Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη συνεργάζονται στενά για τους σκοπούς της εφαρμογής των υποχρεώσεων και των καθηκόντων που ορίζονται στην παρούσα απόφαση. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη μπορούν να ξεκινούν διάλογο είτε με την Επιτροπή είτε με την Επιτροπή και τα κράτη μέλη για οποιοδήποτε θέμα σχετικό με την επίτευξη των ψηφιακών και των γενικών στόχων. Η Επιτροπή παρέχει όλες τις κατάλληλες υπηρεσίες τεχνικής βοήθειας, καθώς και εμπειρογνωσία, και

οργανώνει συστηματική ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών και συντονισμό.

Άρθρο 11

Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη

1) Η Επιτροπή συνεργάζεται στενά με ιδιωτικά και δημόσια ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων, για τη συλλογή πληροφοριών και την ανάπτυξη συνιστώμενων πολιτικών, μέτρων και δράσεων για τους σκοπούς της εφαρμογής της παρούσας απόφασης.

2) Τα κράτη μέλη συνεργάζονται με ιδιωτικά και δημόσια ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, κατά την έγκριση των εθνικών στρατηγικών χαρτών πορείας για την ψηφιακή δεκαετία, καθώς και των προσαρμογών τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΠΟΛΥΚΡΑΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

Άρθρο 12

Πολυκρατικά έργα

1) Ο γενικός στόχος των πολυκρατικών έργων είναι η διευκόλυνση της επίτευξης των ψηφιακών στόχων.

2) Τα πολυκρατικά έργα αποσκοπούν σε έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους ειδικούς στόχους:

α) βελτίωση της συνεργασίας της Ένωσης και των κρατών μελών για την επίτευξη των στόχων της ψηφιακής δεκαετίας·

β) ενίσχυση της τεχνολογικής αριστείας και της βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας της Ένωσης σε κρίσιμες τεχνολογίες, ψηφιακά προϊόντα, υπηρεσίες και υποδομές που έχουν ουσιαστική σημασία για την οικονομική ανάκαμψη και ευημερία, για την προστασία και την ασφάλεια των πολιτών·

γ) αντιμετώπιση στρατηγικών τρωτών σημείων και εξαρτήσεων της Ένωσης στις ψηφιακές αλυσίδες εφοδιασμού·

δ) διεύρυνση της διάδοσης και της βέλτιστης χρήσης ψηφιακών λύσεων σε τομείς δημόσιου συμφέροντος και στον ιδιωτικό τομέα·

ε) συμβολή σε έναν βιώσιμο ψηφιακό μετασχηματισμό της κοινωνίας και της οικονομίας προς όφελος όλων των επιχειρήσεων και των πολιτών σε ολόκληρη την Ένωση.

Στο παράρτημα παρατίθεται ενδεικτικός κατάλογος πιθανών τομέων δραστηριότητας στους οποίους θα μπορούσαν να δημιουργηθούν πολυκρατικά έργα για την επίτευξη αυτών των ειδικών στόχων.

3) Ένα πολυκρατικό έργο περιλαμβάνει τη συμμετοχή τουλάχιστον τριών κρατών μελών.

4) Το εφαρμοστέο δίκαιο της Ένωσης και το εθνικό δίκαιο που συνάδει με το δίκαιο της Ένωσης εξακολουθούν να εφαρμόζονται σε πολυκρατικά έργα.

5) Η Επιτροπή μπορεί να εκδώσει σύσταση για τη δημιουργία πολυκρατικού έργου ή να καλέσει ένα κράτος μέλος να συμμετάσχει σε πολυκρατικό έργο που πληροί τις απαιτήσεις των παραγράφων 1 έως 3, λαμβάνοντας υπόψη την πρόοδο υλοποίησης των εθνικών στρατηγικών χαρτών πορείας για την ψηφιακή δεκαετία και την τήρηση των συνιστώμενων από την Επιτροπή δράσεων. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να αναλάβουν να δημιουργήσουν ή να συμμετάσχουν σε ένα πολυκρατικό έργο ως κοινή δέσμευση.

Άρθρο 13

Επιλογή και υλοποίηση πολυκρατικών έργων

1) Λαμβάνοντας υπόψη τις προτάσεις για πολυκρατικά έργα στους εθνικούς στρατηγικούς χάρτες πορείας για την ψηφιακή δεκαετία και τις κοινές δεσμεύσεις, η Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, καταρτίζει και δημοσιεύει, ως παράρτημα της έκθεσης για την «κατάσταση της ψηφιακής δεκαετίας», τις στρατηγικές αρχές και προτεραιότητες κατά την υλοποίηση των πολυκρατικών έργων και μια έκθεση προόδου σχετικά με τα πολυκρατικά έργα που επιλέχθηκαν για υλοποίηση κατά τον χρόνο δημοσίευσης της έκθεσης.

2) Όλα τα προγράμματα και τα επενδυτικά προγράμματα της Ένωσης, αν το επιτρέπουν οι κανόνες που καθορίζονται στη νομική βάση του προγράμματος, μπορούν να συμβάλλουν σε ένα πολυκρατικό έργο, ανάλογα με το είδος των δράσεων που απαιτούνται για την επίτευξη του απαιτούμενου στόχου.

3) Άλλες οντότητες, δημόσιες ή ιδιωτικές, μπορούν να συνεισφέρουν σε πολυκρατικά έργα, ανάλογα με την περίπτωση.

4) Τα πολυκρατικά έργα μπορούν να υλοποιούνται μέσω των ακόλουθων μηχανισμών υλοποίησης:

α) κοινών επιχειρήσεων·

β) κοινοπραξιών ευρωπαϊκής ερευνητικής υποδομής·

γ) οργανισμών της Ένωσης·

δ) ανεξάρτητα, από τα οικεία κράτη μέλη·

ε) για την προώθηση σημαντικών σχεδίου κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της Συνθήκης·

στ) της κοινοπραξίας ευρωπαϊκής ψηφιακής υποδομής σύμφωνα με το κεφάλαιο 5 της παρούσας απόφασης·

ζ) κάθε άλλου κατάλληλου μηχανισμού υλοποίησης.

Άρθρο 14

Επιταχυντής πολυκρατικών έργων

1) Μετά από σύσταση της Επιτροπής όπως αναφέρεται στο άρθρο 12 παράγραφος 5, κοινές δεσμεύσεις ή κατόπιν αιτήματος των συμμετεχόντων κρατών μελών, η Επιτροπή συντονίζει την υλοποίηση ενός πολυκρατικού έργου, ενεργώντας ως επιταχυντής πολυκρατικού έργου.

2) Σε ένα πρώτο στάδιο συντονισμού, η Επιτροπή δημοσιεύει πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος απευθυνόμενη σε όλα τα κράτη μέλη. Η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος αποσκοπεί στο να διαπιστωθεί αν ένα κράτος μέλος προτίθεται να συμμετάσχει στο πολυκρατικό έργο και ποια χρηματοδοτική ή μη χρηματοδοτική συνεισφορά προτείνει να παράσχει.

3) Σε ένα δεύτερο στάδιο συντονισμού, εάν τουλάχιστον τρία κράτη μέλη εκδηλώσουν ενδιαφέρον για ένα πολυκρατικό έργο και ταυτόχρονα προτείνουν χρηματοδοτικές ή μη χρηματοοικονομικές δεσμεύσεις για το εν λόγω έργο, η Επιτροπή, μετά από διαβούλευση με όλα τα κράτη μέλη, παρέχει καθοδήγηση σχετικά με την επιλογή του κατάλληλου μηχανισμού υλοποίησης, τις πηγές χρηματοδότησης και τον συνδυασμό τους στο πλαίσιο του έργου, καθώς και άλλες στρατηγικές πτυχές που σχετίζονται με την υλοποίηση του εν λόγω έργου. Η Επιτροπή μπορεί επίσης να προτείνει στα συμμετέχοντα κράτη μέλη, με δική της πρωτοβουλία, να συντονίσει ένα πολυκρατικό έργο σύμφωνα με τα στάδια που περιγράφονται στις παραγράφους 2 και 3.

4) Η Επιτροπή μπορεί να παρέχει καθοδήγηση σχετικά με τη σύσταση νέας κοινοπραξίας ευρωπαϊκής ψηφιακής υποδομής, σύμφωνα με το άρθρο 15.

5) Η Επιτροπή υποστηρίζει την υλοποίηση πολυκρατικών έργων παρέχοντας, κατά περίπτωση, τις υπηρεσίες και τους πόρους που αναφέρονται στο άρθρο 10.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ

Άρθρο 15

Στόχος και κατάσταση της κοινοπραξίας ευρωπαϊκής ψηφιακής υποδομής (EDIC)

1) Τα κράτη μέλη μπορούν να υλοποιήσουν πολυκρατικό έργο μέσω κοινοπραξίας ευρωπαϊκής ψηφιακής υποδομής (στο εξής: EDIC).

2) Η EDIC έχει νομική προσωπικότητα από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της απόφασης της Επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 16 παράγραφος 3 στοιχείο α).

3) Σε κάθε κράτος μέλος η EDIC έχει την ευρύτερη δυνατή νομική ικανότητα που αναγνωρίζεται σε νομικά πρόσωπα με βάση το δίκαιο των αντίστοιχων κρατών μελών. Ειδικότερα, μπορεί να αποκτά, να κατέχει και να διαθέτει κινητή και ακίνητη περιουσία και δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, καθώς και να συνάπτει συμβάσεις και να παρίσταται ενώπιον δικαστηρίου.

4) Η EDIC έχει καταστατική έδρα, η οποία βρίσκεται στο έδαφος κράτους μέλους.

Άρθρο 16

Σύσταση της EDIC

1) Τα κράτη μέλη που υποβάλλουν αίτηση για τη σύσταση EDIC (στο εξής: αιτούντες) υποβάλλουν αίτηση στην Επιτροπή. Η αίτηση υποβάλλεται γραπτώς και περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

   α) αίτημα προς την Επιτροπή για τη σύσταση της EDIC·

   β) το προτεινόμενο καταστατικό της EDIC·

   γ) τεχνική περιγραφή του πολυκρατικού έργου που θα υλοποιηθεί από την EDIC·

δ) δήλωση του κράτους μέλους υποδοχής με την οποία αναγνωρίζεται η EDIC ως διεθνής οργανισμός κατά την έννοια του άρθρου 143 στοιχείο ζ) και του άρθρου 151 παράγραφος 1 στοιχείο β) της οδηγίας 2006/112/ΕΚ[20] του Συμβουλίου και ως διεθνής οργανισμός κατά την έννοια του άρθρου 12 παράγραφος 1 στοιχείο β) της οδηγίας 2008/118/ΕΚ[21] του Συμβουλίου, από τη σύστασή της. Τα όρια και οι προϋποθέσεις των εξαιρέσεων που προβλέπονται στις εν λόγω διατάξεις καθορίζονται σε συμφωνία μεταξύ των μελών της EDIC.

2) Η Επιτροπή αξιολογεί την αίτηση, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους της παρούσας απόφασης και τις πρακτικές παραμέτρους που σχετίζονται με την υλοποίηση του πολυκρατικού έργου που θα πραγματοποιήσει η EDIC.

3) Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της αξιολόγησης που αναφέρεται στην παράγραφο 2, και σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 25 παράγραφος 2, εκδίδει μία από τις ακόλουθες αποφάσεις μέσω εκτελεστικών πράξεων:

α) σύσταση της EDIC αφού διαπιστώσει ότι πληρούνται οι απαιτήσεις του παρόντος κεφαλαίου·

β) απόρριψη της αίτησης εάν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν πληρούνται οι απαιτήσεις του παρόντος κεφαλαίου, συμπεριλαμβανομένης της απουσίας της δήλωσης που αναφέρεται στο άρθρο 16 παράγραφος 1 στοιχείο δ). Στην περίπτωση αυτή, τα κράτη μέλη μπορούν, παρ' όλα αυτά, να συστήσουν κοινοπραξία μέσω συμφωνίας, αλλά η κοινοπραξία αυτή δεν θα φέρει την επωνυμία EDIC ούτε θα επωφελείται από την εκτελεστική δομή που ορίζεται στο παρόν κεφάλαιο.

4) Η απόφαση που αναφέρεται στην παράγραφο 2 κοινοποιείται στους αιτούντες. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης, η απόφαση επεξηγείται στους αιτούντες με σαφή και ακριβή τρόπο.

5) Η απόφαση για τη σύσταση της EDIC δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

6) Τα ουσιώδη στοιχεία του καταστατικού της EDIC, όπως καθορίζονται στο άρθρο 19 παράγραφος 1 στοιχεία α) και γ) και, κατά περίπτωση, περιλαμβάνονται στην αίτηση επισυνάπτονται στην απόφαση για τη σύσταση της EDIC.

Άρθρο 17

Σύνθεση

1) Στη σύνθεση της EDIC περιλαμβάνονται τουλάχιστον τρία κράτη μέλη. Μόνο τα κράτη μέλη που παρέχουν χρηματοδοτική ή μη χρηματοδοτική συνεισφορά είναι μέλη της EDIC με δικαίωμα ψήφου.

---

20 Οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1).

21 Οδηγία 2008/118/ΕΚ του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με το γενικό καθεστώς των ειδικών φόρων κατανάλωσης και για την κατάργηση της οδηγίας 92/12/ΕΟΚ (ΕΕ L 9 της 14.1.2009, σ. 12).

2) Μετά την έκδοση απόφασης για τη σύσταση EDIC, άλλα κράτη μέλη μπορούν να προσχωρήσουν ως μέλη ανά πάσα στιγμή υπό δίκαιους και εύλογους όρους που καθορίζονται στο καταστατικό.

3) Τα κράτη μέλη που δεν παρέχουν χρηματοδοτική ή μη χρηματοδοτική συνεισφορά μπορούν να συμμετέχουν στην EDIC ως παρατηρητές χωρίς δικαίωμα ψήφου.

4) Η EDIC μπορεί να είναι ανοιχτή στη συμμετοχή οντοτήτων διαφορετικών από τα κράτη μέλη, στις οποίες μπορούν να περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, διεθνείς οργανισμοί και ιδιωτικές οντότητες, όπως καθορίζεται στο καταστατικό. Στην περίπτωση αυτή, τα κράτη μέλη κατέχουν από κοινού την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου στη συνέλευση των μελών, ανεξάρτητα από το ποσό των συνεισφορών από οντότητες διαφορετικές από τα κράτη μέλη.

Άρθρο 18

Διακυβέρνηση

1) Η EDIC διαθέτει τουλάχιστον τα ακόλουθα δύο όργανα:

α) συνέλευση των μελών που απαρτίζεται από τα κράτη μέλη, άλλες οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 17 παράγραφος 4 και από την Επιτροπή ως το όργανο που διαθέτει πλήρεις εξουσίες λήψης αποφάσεων, συμπεριλαμβανομένης της έγκρισης του προϋπολογισμού·

β) διευθυντή, ο οποίος διορίζεται από τη συνέλευση των μελών, ως εκτελεστικό όργανο και νόμιμος εκπρόσωπος της EDIC.

2) Η Επιτροπή συμμετέχει στις συζητήσεις της συνέλευσης των μελών χωρίς δικαίωμα ψήφου. Ωστόσο, αν ένα πρόγραμμα της Ένωσης υπό κεντρική διαχείριση παρέχει χρηματοδοτική συνεισφορά σε πολυκρατικό έργο, η Επιτροπή έχει δικαίωμα αρνησικυρίας επί των αποφάσεων της συνέλευσης.

3) Το καταστατικό της EDIC θεσπίζει ειδικές διατάξεις σχετικά με τη διακυβέρνηση, στο πλαίσιο των απαιτήσεων των παραγράφων 1 και 2.

Άρθρο 19

Καταστατικό της EDIC

1) Το καταστατικό της EDIC περιέχει τουλάχιστον τα ακόλουθα:

α) κατάλογο των μελών, των παρατηρητών και τη διαδικασία για αλλαγές στη σύνθεση και στην εκπροσώπηση, με σεβασμό του δικαιώματος των μη συμμετεχόντων κρατών μελών να προσχωρήσουν σε EDIC·

β) λεπτομερή περιγραφή του πολυκρατικού έργου, των καθηκόντων των μελών, κατά περίπτωση, και ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα·

γ) την καταστατική έδρα και την επωνυμία·

δ) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μελών, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης καταβολής συνεισφορών στον προϋπολογισμό·

ε) τα δικαιώματα ψήφου·

στ) τους κανόνες σχετικά με την κυριότητα των υποδομών, των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και άλλων περιουσιακών στοιχείων, κατά περίπτωση.

2) Οι τροποποιήσεις του καταστατικού υπόκεινται στη διαδικασία του άρθρου 16.

Άρθρο 20

Ευθύνη

1) Η EDIC ευθύνεται για τα χρέη της.

2) Η οικονομική ευθύνη των μελών για τα χρέη της EDIC περιορίζεται στις αντίστοιχες συνεισφορές τους που έχουν καταβάλει στην EDIC. Τα μέλη μπορούν να ορίσουν στο καταστατικό ότι θα αναλάβουν ευθύνη καταβολής καθορισμένου ποσού άνω της αντίστοιχης συνεισφοράς τους ή θα αναλάβουν απεριόριστη ευθύνη.

3) Η Ένωση δεν ευθύνεται για τα χρέη της EDIC.

Άρθρο 21

Εφαρμοστέο δίκαιο και δικαιοδοσία

1) Η σύσταση και η εσωτερική λειτουργία μιας EDIC διέπονται από:

α) το δίκαιο της Ένωσης και ειδικότερα από την παρούσα απόφαση·

β) το δίκαιο του κράτους στο οποίο βρίσκεται η καταστατική έδρα της EDIC όταν πρόκειται για θέματα που δεν ρυθμίζονται ή ρυθμίζονται μόνο εν μέρει από τις πράξεις που προβλέπονται στο στοιχείο α)·

γ) το καταστατικό και τους εκτελεστικούς κανόνες του.

2) Με την επιφύλαξη των περιπτώσεων στις οποίες το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει δικαιοδοσία δυνάμει των Συνθηκών, το δίκαιο του κράτους στο οποίο έχει την καταστατική της έδρα η EDIC καθορίζει την αρμόδια δικαιοδοσία για την επίλυση διαφορών μεταξύ των μελών σε σχέση με την EDIC, μεταξύ των μελών και της EDIC, καθώς και μεταξύ μιας EDIC και τρίτων.

Άρθρο 22

Εκκαθάριση

1) Το καταστατικό καθορίζει τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται για την εκκαθάριση μιας EDIC μετά από απόφαση της συνέλευσης των μελών. Η εκκαθάριση μπορεί να περιλαμβάνει τη μεταφορά των δραστηριοτήτων σε άλλη νομική οντότητα.

2) Οι κανόνες αφερεγγυότητας του κράτους στο οποίο έχει την καταστατική του έδρα η EDIC εφαρμόζονται σε περίπτωση που η EDIC αδυνατεί να εξοφλήσει τα χρέη της.

Άρθρο 23

Υποβολή εκθέσεων και έλεγχος

1) Η EDIC συντάσσει ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων, η οποία περιλαμβάνει τεχνική περιγραφή των δραστηριοτήτων της και οικονομική έκθεση. Η έκθεση εγκρίνεται από τη συνέλευση των μελών και διαβιβάζεται στην Επιτροπή. Η έκθεση αυτή δημοσιοποιείται.

2) Η Επιτροπή μπορεί να διατυπώνει συστάσεις σχετικά με τα θέματα που καλύπτει η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 24

Παροχή πληροφοριών

1) Κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την εκπλήρωση των καθηκόντων της στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης, ιδίως όσον αφορά τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την εφαρμογή των άρθρων 7, 8 και 9. Οι ζητούμενες από την Επιτροπή πληροφορίες είναι ανάλογες προς την εκπλήρωση των καθηκόντων αυτών. Στις περιπτώσεις που οι παρεχόμενες πληροφορίες αναφέρονται σε πληροφορίες οι οποίες είχαν προηγουμένως παρασχεθεί από επιχειρήσεις, κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους, οι επιχειρήσεις αυτές ενημερώνονται σχετικά.

Άρθρο 25

Επιτροπή

1) Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή (στο εξής: επιτροπή επικοινωνιών). Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

2) Όταν γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011, τηρουμένου του άρθρου 8 του ίδιου κανονισμού.

Άρθρο 26

Έναρξη ισχύος

1) Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	*Για το Συμβούλιο*
Ο Πρόεδρος	*Ο/Η Πρόεδρος*